

Μέσο: . . . . . HEALTH DAILY

Ημ. Έκδοσης: . . . 03/04/2026 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 04/04/2026

Σελίδα: 1

● ΣΦΕΕ: ΡΑΓΔΑΙΕΣ ΟΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΦΑΡΜΑΚΟΥ

Αβέβαιες οι προοπτικές για την Ελλάδα

Το 2026 μπορεί να είναι μια χρονιά που θα φέρει ραγδαίες εξελίξεις στον τομέα του φαρμάκου, τονίζει σε ψήφισμά του ο Σύνδεσμος Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδος (ΣΦΕΕ). Οι έντονες διεθνείς και ευρωπαϊκές εξελίξεις καθιστούν αβέβαιες τις προοπτικές για την οικονομία, την κοινωνία και το φάρμακο στην Ελλάδα. Οι γεωπολιτικές εντάσεις στην ευρύτερη περιοχή και η μεταβλητότητα του διεθνούς φαρμακευτικού περιβάλλοντος συντηρούν ένα περιβάλλον αυξημένης αβεβαιότητας. Η κρίση στη Μέση Ανατολή, εάν παραταθεί, θα επιφέρει σημαντικές οικονομικές επιβαρύνσεις σε όλη την υφήλιο. Οι πιέσεις ασκούνται σε εξαγωγές, τουρισμό, επενδύσεις και στον φαρμακευτικό κλάδο, δ υπό την επίδραση και της αρχής MFN (Most Favorable Nations). Την ίδια στιγμή, η Ευρώπη δεν έχει ακόμη προσαρμοστεί επαρκώς στις νέες απαιτήσεις διεθνούς ανταγωνιστικότητας, ενώ η πρόσφατη φαρμακευτική νομοθεσία, αν και βελτιωμένη, δεν επαρκεί για να γεφυρώσει το χάσμα με τις ΗΠΑ και την Κίνα. Υπό αυτές τις συνθήκες, σύμφωνα με τον ΣΦΕΕ, ο εφesusχασμός δεν αποτελεί επιλογή. Σε εθνικό επίπεδο, οι προκλήσεις παραμένουν ιδιαίτερα έντονες.

Υπό σημαντική πίεση η φαρμακευτική αγορά στην Ελλάδα

Η φαρμακευτική αγορά στην Ελλάδα εξακολουθεί να βρίσκεται υπό σημαντική πίεση, καθώς η δημόσια χρηματοδότηση αυξάνεται με σαφώς χαμηλότερο ρυθμό σε σχέση με τη συνολική φαρμακευτική δαπάνη (3,65% έναντι 10,9% την περίοδο 2019-2024). Η τακτική αυτή οδηγεί σε συνεχή και δυσανάλογη αύξηση κατά 20% ετησίως των υποχρεωτικών επιστροφών - έχουν ξεπεράσει πλέον το 58% κατά μέσο όρο. Τα τελευταία τέσσερα χρόνια η συνεισφορά της φαρμακοβιομηχανίας στη δημόσια φαρμακευτική δαπάνη είναι μεγαλύτερη από αυτήν της Πολιτείας, γεγονός που αποτελεί Ευρωπαϊκό ρεκόρ - και μάλιστα και παγκόσμιο ρεκόρ! Παρά τα θετικά βήματα που έχουν πραγματοποιηθεί από την Πολιτεία, όπως η στήριξη στο RDP, η δρομολόγηση του Ταμείου Καινοτομίας και η ενίσχυση της χρηματοδότησης μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, το υφιστάμενο χρηματοδοτικό κενό παραμένει. Ως αποτέλεσμα, μόλις ένα στα πέντε νέα καινοτόμα φάρμακα καθίσταται διαθέσιμο στη χώρα.

Η Ελλάδα έχει τις χαμηλότερες τιμές φαρμάκων στην Ευρώπη

Η Ελλάδα είναι η χώρα με τις χαμηλότερες τιμές πρωτοτύπων φαρμάκων σε συνδυασμό με τις υψηλότερες επιστροφές στην Ευρώπη. Η απουσία ελέγχου της συνταγογράφησης και η έλλειψη ρήτρας συνυπευθυνότητας περιορίζουν τα κίνητρα για την αποτελεσματική συγκράτηση της δαπάνης. Σύμφωνα με πρόσφατες εκτιμήσεις (Μελέτη Deloitte), η συνολική φαρμακευτική δαπάνη ενδέχεται να φτάσει τα €10,5 δισ. έως το 2028, με περαιτέρω σημαντική αύξηση των επιστροφών από τη βιομηχανία, εφόσον δεν υπάρξει αναθεώρηση της χρηματοδοτικής πολιτικής. Για τη βιωσιμότητα του συστήματος υγείας απαιτούνται:

- 1. Σταδιακή ενίσχυση της δημόσιας χρηματοδότησης και ταυτόχρονη βελτίωση της αποδοτικότητας των πόρων, μέσω ψηφιακών εργαλείων και ενισχυμένων ελέγχων.**
- 2. Θέσπιση ανώτατου ορίου (cap) στις υποχρεωτικές επιστροφές (clawback) και υιοθέτηση πλαισίου συνυπευθυνότητας μεταξύ Πολιτείας και φαρμακοβιομηχανίας.**
- 3. Κίνητρα για ενίσχυση της επενδυτικής δραστηριότητας, της Έρευνας και Ανάπτυξης (κλινικών μελετών), καθώς και της συνεργασίας μεταξύ ελληνικών και διεθνών επιχειρήσεων και ακαδημαϊκών ιδρυμάτων.**

3. ΕΞΙ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΧΑΡΗ ΣΤΟ « ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΩ »

Μέσο: . . . . . ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . .04/04/2026 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .04/04/2026

Σελίδα: 1

Εξι εκατομμύρια εξετάσεις χάρη στο «Προλαμβάνω»

Το πρόγραμμα έφερε αλλαγή νοοτροπίας

«Οι πολίτες άλλαξαν τον τρόπο που σκέφτονται. Συνειδητοποίησαν ότι εάν δεν βρουν χρόνο για την υγεία τους, θα αναγκαστούν να βρουν χρόνο για την αρρώστια τους». Για την αλλαγή νοοτροπίας που έφερε το πρόγραμμα «Προλαμβάνω» μιλούν ειδικοί στην «Κ», τονίζοντας ότι πρέπει να συνεχιστεί και να επεκταθεί. Εως τώρα, πάνω από 5,9 εκατ. πολίτες έχουν πραγματοποιήσει προληπτικές εξετάσεις. **Σελ. 9**

3. ΕΞΙ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΧΑΡΗ ΣΤΟ « ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΩ »

Μέσο: . . . . . ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . .04/04/2026 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .04/04/2026

Σελίδα: 9

Βρήκαμε χρόνο να φροντίσουμε την υγεία μας

Η αλλαγή νοοτροπίας που έφερε το πρόγραμμα «Προλαμβάνω» και η πρώτη αποτίμηση από τη συμμετοχή των πολιτών

Της ΠΕΝΝΥΣ ΜΠΟΥΛΟΥΤΖΑ

«Οι πολίτες άλλαξαν τον τρόπο που σκέφτονται. Ακόμη και αυτοί που δεν απάντησαν στα μηνύματα του "Προλαμβάνω", αλλάζουν νοοτροπία και συνειδητοποιούν ότι πρέπει να φροντίζουν την υγεία τους. Πατι εάν δεν βρουν χρόνο για την υγεία τους, θα αναγκαστούν να βρουν χρόνο για την αρρώστια τους». Αυτό τονίζει στην «Κ», σχολιάζοντας το πρόγραμμα «Προλαμβάνω», η Παγόνα Δ. Λάγιου, καθηγήτρια Υγιεινής - Επιδημιολογίας Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ, διευθύντρια Εργαστηρίου Υγιεινής, Επιδημιολογίας και Ιατρικής Στατιστικής ΕΚΠΑ, πρόσεδρη καθηγήτρια Επιδημιολογίας στο Πανεπιστήμιο Χάρβαρντ των ΗΠΑ και μέλος της Επιτροπής Εμπειρογνομητών Δημόσιας Υγείας.

Εως τώρα, πάνω από 5,9 εκατομμύρια πολίτες έχουν πραγματοποιήσει εξετάσεις στο πλαίσιο του «Προλαμβάνω». Περίπου τρία εκατομμύρια έκαναν εξετάσεις πρόληψης καρδιαγγειακού κινδύνου, πάνω από 1,151 εκατομμύρια γυναίκες έκαναν ψηφιακές μαστογραφίες, σχεδόν ένα εκατομμύριο άτομα συμμετείχαν στο πρόγραμμα πρόληψης καρκίνου του παχέος εντέρου και 927.500 εξετάσεις αφορούσαν τον καρκίνο του τραχήλου της μήτρας. Συνολικά σε πάνω από 170.000 περιπτώσεις εντοπίστηκαν ύποπτα ευρήματα, που είχαν ως αποτέλεσμα είτε να αντιμετωπιστούν εγκαίρως νόσοι, είτε να γίνουν προληπτικές παρεμβάσεις πριν από την εκδήλωσή τους. Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης το οποίο λήγει στις 30 Ιουνίου 2026, δηλαδή σε τρεις μήνες. Όπως ανέφερε πρόσφατα στην «Κ» η αναπληρώτρια υπουργός Υγείας Ειρήνη Αγαπηδάκη, «στόχος του υπου-

ΠΗΓΗ: Υπουργείο Υγείας

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

είναι και αυτοί αρκετά συχνόι στη χώρα μας. Και βέβαια να επεκταθεί και σε περισσότερα άτομα, γιατί οι επιδόσεις μέχρι τώρα, σύμφωνα με τα νοήματα του υπουργείου Υγείας, παρά το γεγονός ότι είναι ιδιαίτερα ικανοποιητικά, δεν καλύπτουν όλο τον πληθυσμό που πρέπει να ωφεληθεί από την πρόληψη. Για παράδειγμα στον μαστό θα πρέπει τουλάχιστον 2 εκατομμύρια γυναίκες άνω των 40 ετών να κάνουν μαστογραφία. Τεστ Παπανικολάου πρέπει να κάνουν περισσότερες από τρία εκατομμύρια γυναίκες. Κυρίως το μεγάλο έλλειμμα είναι στον καρκίνο του παχέος εντέρου, που με τα διεθνή πρωτόκολλα όλοι οι άνδρες και οι γυναίκες άνω των 50 ετών θα έπρεπε να έχουν κάνει κολοσκόπηση».

Οι παράγοντες κινδύνου

Ο κ. Τούντας συνεχίζει λέγοντας ότι «ακόμη πιο σημαντική από αυτές τις εξετάσεις, οι οποίες συνιστούν δευτερογενή πρόληψη, είναι η πρωτογενής πρόληψη, αυτή δηλαδή που αντιμετωπίζει και καταπολεμά τους παράγοντες κινδύνου και κυρίως το κάπνισμα, την κακή διατροφή, την έλλειψη άσκησης και το στρες. Εδώ λοιπόν δεν νομίζω ότι έχουν γίνει τα απαραίτητα βήματα, και δεν έχουν αναπτυχθεί τα αναγκαία προγράμματα. Υπάρχει βέβαια το πρόγραμμα κατά της παχυσαρκίας που είναι πολύ σημαντικό, αλλά η οσωτή διατροφή και η άσκηση δεν αφορά μόνον όσους μπορεί να γίνουν παχύσαρκοι ή όσους είναι ήδη παχύσαρκοι, αλλά μας αφορά όλους. Και το κάπνισμα αποτελεί την πρώτη αιτία πρόληψιμου θανάτου στη χώρα μας.

Επίσης θα έλεγα ότι η σύγχρονη δημόσια υγεία εκτός από την πρόληψη περιλαμβάνει την προ-

Κάθε πότε χρειάζεται ο έλεγχος;

Το «Προλαμβάνω» για πολλούς πολίτες ήταν η πρώτη επαφή με την προληπτική ιατρική. Η «Κ» παρουσιάζει το πόσο συχνά πρέπει να γίνονται κίσεις από αυτές τις εξετάσεις στο πλαίσιο του προσημπτιατικού ελέγχου, σύμφωνα με τους ειδικούς γιστρούς. Έτσι, σύμφωνα με την Ελληνική Μαιευτική Εταιρεία, οι γυναίκες ηλικίας από 40 ετών και άνω πρέπει να πραγματοποιούν ετήσιο έλεγχο με μαστογραφία και να τον συνεχίζουν εφόσον βρισκονται σε καλή κατάσταση υγείας. Ο έλεγχος με μαστογραφία για γυναίκες άνω των 65 ετών πρέπει να βασιστεί στην κατάσταση της υγείας τους και ειδικά στο εάν πάσχουν ή όχι από άλλες σοβαρές ασθένειες. Όσο η γυναίκα βρίσκεται σε καλή κατάσταση υγείας και σε θέση να δεχθεί θεραπεία σε ενδεχόμενο καρκίνου του μαστού, πρέπει να συνεχιστεί να ελέγχεται σε κανονική ετήσια βάση. Οι γυναίκες ηλικίας 20-39 ετών πρέπει να προσέρχονται σε ειδικευμένο γιατρό για κλινική εξέταση των μαστών κατά προτίμηση κάθε τρία χρόνια. Μετά την ηλικία των 40 ετών, η εξέταση αυτή πρέπει να πραγματοποιείται κάθε χρόνο.

Σε ό,τι αφορά την πρόληψη του καρκίνου του τραχήλου της μήτρας, οι ειδικοί σημειώνουν ότι στην Ελλάδα έλεγχος με τεστ Παπανικολάου συνιστάται να ξεκινάει από την ηλικία των 21 ετών. Στη χώρα μας έχει καθιερωθεί ο ετήσιος προληπτικός έλεγχος. Η Αμερικανική Αντικαρκινική Εται-

3. ΕΞΙ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΧΑΡΗ ΣΤΟ « ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΩ »

Μέσο: . . . . . ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 04/04/2026 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 04/04/2026

Σελίδα: 9

γείου είναι το "Προλαμβάνω" να συνεχιστεί". Πριν γίνει αυτό, το πρόγραμμα θα περάσει από αξιολόγηση.

«Σημαντικό βήμα»

«Θεωρώ ότι το πρόγραμμα "Προλαμβάνω" είναι από τα μεγαλύτερα βήματα που έγιναν στον χώρο της δημόσιας Υγείας, γιατί ουσιαστικά έστρεψε την προσοχή πέρα από τη θεραπεία και στην πρόληψη. Οι πολίτες άλλαξαν τον τρόπο που σκέφτονται. Ακόμη και αυτοί που δεν απάντησαν στα μηνύματα του "Προλαμβάνω", αλλάζουν νοοτροπία και συνειδητοποιούν ότι πρέπει να φροντίζουν την υγεία τους. Γιατί εάν δεν βρουν χρόνο για την υγεία τους, θα αναγκαστούν να βρουν χρόνο για την αρρώστια τους. Από αυτή την πλευρά, και μόνο από την αλλαγή της νοοτροπίας, θεωρώ ότι είναι ένα πάρα πολύ σημαντικό βήμα. Είναι μια προσπάθεια που ήταν πολύ σημαντικό να ξεκινήσει και είναι πάρα πολύ σημαντικό να συνεχιστεί», επισημαίνει στην «Κ» η κ. Λάγιου.

«Τώρα περιμένουμε τα πλήρη

στοιχεία του "Προλαμβάνω" για να δούμε τις λεπτομέρειες της αξιολόγησης του προγράμματος. Η αξιολόγηση αυτής της πρώτης ροής του προγράμματος θα μας δώσει πολύτιμες πληροφορίες για το εάν χρειάζονται προσαρμογές και τι προσαρμογές χρειάζονται για το μέλλον», προσθέτει η κ. Λάγιου. Υπενθυμίζεται ότι το «Προλαμβάνω» ξεκίνησε τον Ιούνιο 2022 με το πρόγραμμα «Φώφη Γεννημάτα» για την πρόληψη και την αντιμετώπιση του καρκίνου του μαστού. Ακολούθησαν τον Μάιο 2024 το πρόγραμμα για την πρόληψη του καρκίνου του τραχήλου της μήτρας, τον Οκτώβριο 2024 το πρόγραμμα για την πρόληψη του καρκίνου του παχέος εντέρου, στα τέλη Φεβρουαρίου 2025 το πρόγραμμα για την πρόληψη και την αντιμετώπιση του καρδιαγγειακού κινδύνου, το οποίο «γέννησε» τα προγράμματα για τη λήψη δωρεάν φαρμάκων σε άτομα με κλινική παχυσαρκία και την πρόληψη της νεφρικής δυσλειτουργίας. Σύμφωνα με

«Αναμφισβήτητα σώζει και θα σώσει χιλιάδες ζωές. Γι' αυτόν τον λόγο το συγκεκριμένο πρόγραμμα θα πρέπει σίγουρα να συνεχιστεί και να επεκταθεί», επισημαίνει ο Γιάννης Τούντας, ομότιμος καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών.

την κ. Λάγιου, η επιλογή των προγραμμάτων μαζικού προσημιματικού ελέγχου έγινε με βάση τις συνθήκες της χώρας, του νοσήματος και τις δυνατότητες που έχουμε για να διαγινώσκουμε τα νοσήματα νωρίτερα. «Έτσι τα νοσήματα που προτάθηκαν από την Επιτροπή Εμπειρογνομητών Δημόσιας Υγείας, και υιοθετήθηκαν από το υπουργείο Υγείας για να ενταχθούν στον προσημιτω-

ματικό έλεγχο, είναι νοσήματα που είναι συχνά στον ελληνικό πληθυσμό, νοσήματα από τα οποία κινδυνεύουν η υγεία και η ζωή των ανθρώπων, και είναι και νοσήματα για τα οποία εάν παρέμβουμε εγκαίρως, μπορεί να έχουμε πολύ καλύτερη έκβαση», σημειώνει η καθηγήτρια.

Το έλλειμμα

«Τα μέχρι σήμερα επεγυμματα του προγράμματος "Προλαμβάνω" είναι πολύ σημαντικά. Αναμφισβήτητα σώζει και θα σώσει χιλιάδες ζωές. Γι' αυτόν τον λόγο το συγκεκριμένο πρόγραμμα θα πρέπει σίγουρα να συνεχιστεί και να επεκταθεί», επισημαίνει στην «Κ» ο Γιάννης Τούντας, ομότιμος καθηγητής Κοινωνικής και Προληπτικής Ιατρικής ΕΚΠΑ. Όπως σημειώνει, «πρώτα από όλα να επεκταθεί και να περιλάβει και άλλους προληψίμους καρκίνους, όπως είναι ο καρκίνος του προστάτη, ο καρκίνος του δέρματος ή ο καρκίνος του πνεύμονα, οι οποίοι είναι τρεις καρκίνοι που

αγωγή υγείας και την αντιμετώπιση των απειλών από το κοινωνικό και το φυσικό περιβάλλον, καθώς και την προστασία της υγείας, π.χ. ασφάλεια των τροφίμων, από επιδημίες, φυσικές καταστροφές κ.ά. Και εδώ για να έχουμε αποτελέσματα από τα μεγάλα οφέλη για την προστασία της υγείας του πληθυσμού και μια ολοκληρωμένη στρατηγική δημόσιας υγείας, θα πρέπει να αναπτυχθούν και αυτοί οι δύο τομείς. Και υπάρχει ένα ζήτημα που πρέπει να αντιμετωπιστεί άμεσα: η αγωγή υγείας και η εγγραμματοσύνη υγείας με την οποία θα μπορούσαμε να έχουμε την επιθυμητή συμμετοχή των Ελλήνων πολιτών στην πρόληψη και στα υπόλοιπα προγράμματα δημόσιας υγείας. Οι πολίτες να γνωρίσουν τα οφέλη της πρόληψης και των εξετάσεων που πρέπει να κάνουν ανάλογα με την ηλικία και το φύλο τους, και να αναζητούν τις αναγκαίες υπηρεσίες. Σήμερα υπάρχει άγνοια σε μεγάλο βαθμό και εάν δεν καταπολεμηθεί αυτή, δεν θα μπορούσαμε να πετύχουμε καλύτερα ποσοστά στα προγράμματα».

ρείο συνιστά οι γυναίκες 21 έως 29 ετών να κάνουν τεστ Παπανικολάου τουλάχιστον κάθε τρία χρόνια. Από την ηλικία των 30 έως τα 65 προτείνεται ο έλεγχος να γίνεται με τεστ Παπανικολάου σε συνδυασμό με HPV τεστ κάθε πέντε χρόνια, ή μόνο τεστ Παπανικολάου κάθε τρία χρόνια, εφόσον τα αποτελέσματα είναι αρνητικά. Τέλος, ο προσημιματικός έλεγχος για τον καρκίνο του παχέος εντέρου συνιστάται να ξεκινάει στην ηλικία των 45-50 ετών. Η κολonosκόπηση, που θεωρείται η πιο αξιόπιστη εξέταση, επαναλαμβάνεται συνήθως κάθε δέκα χρόνια. Το τεστ κοπράνων, που είναι ο έλεγχος για αίμα στα κόπρανα, πρέπει να γίνεται κάθε χρόνο.

4. ΑΠΟΠΟΜΠΕΣ ΤΡΙΩΝ ΤΑΧΥΤΗΤΩΝ

Μέσο: . . . . . ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 04/04/2026 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 04/04/2026

Σελίδα: 1

Αποπομπές τριών ταχυτήτων

Το Δικαστικό Συμβούλιο, οι παραιτήσεις και οι αποκλεισμοί βουλευτών

Άμεσα προχώρησε στην απομάκρυνση των εμπλεκομένων στην υπόθεση του ΟΠΕΚΕΠΕ μελών της κυβέρνησης ο πρωθυπουργός Κυρ. Μητσοτάκης, αντικαθιστώντας τον Κ. Τσιάρα με τον Μ. Σχοινά και τον Γ. Κεφαλογιάννη

με τον Β. Τουρνά. Παράλληλα, διαμορφώνεται η γραμμή άμυνας αναφορικά με τους νυν και πρώην βουλευτές που βρίσκονται στο «κάδρο» των ερευνών. Οι πρώην υπουργοί Σπ. Λιβανός και Φωτεινή Αραμπατζή είναι

πιθανόν να παραπεμφθούν στο Δικαστικό Συμβούλιο. Παράλληλα εξετάζεται να ζητηθούν οι παραιτήσεις από το βουλευτικό αξίωμα των Κ. Καραμανλή και Κατερίνας Παπακώστα, ενώ αναλόγως της εμπλοκής τους,

κάποιοι μπορεί να μην περιληφθούν στα ψηφοδέλτια στις προσεχείς εκλογές. **Σελ. 3, 4**

Το Μαξίμου τρέχει για να κλείσει τις πληγές

Το παρασκήνιο της απομάκρυνσης Τσιάρα, Κεφαλογιάννη, Βαριζόπουλου από την κυβέρνηση και του Σκρέκα από το κόμμα

Του ΣΤΑΥΡΟΥ Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Με διαδικασίες - εφ'αίρεση ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης αποφάσισε, μόλις λίγη ώρα αφότου διαβιβάστηκε και επισήμως η δικογραφία για τον ΟΠΕΚΕΠΕ στη Βουλή, να προχωρήσει αμέσως σε αλλαγές στο κυβερνητικό σχήμα, αντικαθιστώντας τα πρόσωπα που περιλαμβάνονταν στη δικογραφία που διαβίβασε η Ευρωπαϊκή εισαγγελέας. Η άμεση αντίδραση του πρωθυπουργού, χωρίς καμία χρονοτριβή, αποκαλύπτει τη στρατηγική ενόψει και της συνέχειας. Το Μαξίμου θέλει να περάσει το μήνυμα πως «όταν υπάρχει ένα πρόβλημα δρα αμέσως», ώστε το θέμα το επόμενο διάστημα να καταλαγιάσει και να μπορέσει να το διαχειριστεί εντός ενός πλαισίου και να μην καταστεί ανεξέλεγκτο πρόβλημα.

Τι δείχνουν οι αλλαγές

Οι αλλαγές που ανακοινώθηκαν χθες από τον κυβερνητικό εκπρόσωπο Παύλο Μαρινάκη αποτυπώνουν την ίδια πυροσβεστική λογική: στο κυβερνητικό σχήμα μπαίνουν οι Μαργαρίτα Σχοινιά στη θέση του υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης Κώστα Τσιάρα, ο Μακάριος Λαζαρίδης στη θέση του υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης Χρήστου Κέλλα και ο Ευάγγελος Τουρνάς στη θέση του υπουργού Πολιτικής Προστασίας Γιάννη Κεφαλογιάννη, ενώ η θέση του τέως πύλον υφυπουργού Υγείας Δημήτρη Βαριζόπουλου δεν θα καλυφθεί από κάποιο νέο πρόσωπο και οι αρμοδιότητές του θα κατανεμηθούν εσωτερικά στο υπουργείο. Η ορκισμοσία των νέων μελών της κυβέρνησης θα πραγματοποιηθεί σήμερα Σάββατο 4 Απριλίου, στις 11.00, στο Προεδρικό Μέγαρο.

Το ενδιαφέρον του ανασχηματισμού είναι πως υπήρξαν ευρύτερες αλλαγές στο υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης που πήγαν και σε επίπεδο υφυπουργού, καθώς αντικαταστάθηκε και ο Χρή-

Η απόφαση του πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη να προχωρήσει σε αλλαγές στο κυβερνητικό σχήμα μετά τη διαβίβαση της δικογραφίας για τον ΟΠΕΚΕΠΕ στη Βουλή ελήφθη προκειμένου το Μαξίμου να εκπέμψει το μήνυμα ότι αντρά αμέσως όταν παρουσιάζεται ένα πρόβλημα.

Με την επιλογή να ανακοινωθούν αμέσως οι αλλαγές στην κυβέρνηση, ο κ. Μητσοτάκης εκπέμπει μήνυμα ότι οι νέες έρευνες για τον ΟΠΕΚΕΠΕ θα προχωρήσουν ταχύτατα.

στος Κέλλας. Η απόφαση του κ. Μητσοτάκη επισφραγίζει, όπως στρατηγική επιλογή του να μετατρέψει το υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης από «υπουργείο επιδοτήσεων και αποζημιώσεων»,

όπως ήταν εδώ και δεκαετίες, σε μια σύγχρονη δομή «συμβατή με την εξυγίανση που έχει ξεκινήσει ήδη η κυβέρνηση» με τη μεταφορά του ΟΠΕΚΕΠΕ στην ΑΑΔΕ, αλλά και τη σωστή αξιοποίηση των ευρωπαϊκών πόρων. Η επιλογή του Μαργαρίτα Σχοινιά, δηλαδή όχι κάποιου βουλευτή της περιφέρειας, αλλά του πρώην αντιπρόεδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στέλνει επιπλέον μήνυμα στις Βρυξέλλες πως τοποθετείται ένας τεχνοκράτης που έχει μεγαλύτερη πολιτική στην Ευρώπη και όχι εντός του συστήματος που εξέθρεψε φαινόμενα διαφθοράς όπως ο ΟΠΕΚΕΠΕ. Συνεπώς, από την κυβέρνηση εκπέμπουν το μήνυμα πως και ο ανασχηματισμός δε-

χνη ότι ο πρωθυπουργός όποτε βλέπει ότι υπάρχει ένα πρόβλημα «παρεμβαίνει αμέσως» και αυτό συνεχίζει να κάνει με την υπόθεση του ΟΠΕΚΕΠΕ, καθώς έχει δηλώσει επανειλημμένως ότι η ανασυγκρότηση του πρωτογενούς τομέα βρίσκεται στις τρεις βασικές προτεραιότητες για την τρίτη τετραετία της Νέας Δημοκρατίας. Στο υπουργείο Πολιτικής Προστασίας, αναλαμβάνει επικεφαλής ο έμπειρος Ευάγγελος Τουρνάς, ο οποίος διαθέτει επιχειρησιακή γνώση και ήταν πρόσωπο-κλειδί στην αναβάθμιση των δυνατοτήτων της Πολιτικής Προστασίας, τα προηγούμενα χρόνια, καθώς διετέλεσε υφυπουργός του ίδιου υπουργείου.

Σήμα προς τις Βρυξέλλες η τοποθέτηση Σχοινιά στο υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης - Λόγω εμπειρίας επελέγη ο Τουρνάς ως επικεφαλής του υπουργείου Πολιτικής Προστασίας.

Η άμεση αντίδραση του πρωθυπουργού έχει και έναν ακόμη στόχο: να διαχειριστεί την επόμενη μέρα της υπόθεσης του ΟΠΕΚΕΠΕ. Τα σενάρια των εκλογών, παρά τις συνεχείς διαψεύσεις των κυβερνητικών

παράγοντων, εξακολουθούν να υπάρχουν. Με δεδομένο ότι ο Κυριάκος Μητσοτάκης θα κληθεί το επόμενο διάστημα να διαχειριστεί την πίεση της αντιπολίτευσης για πρόωπη προσφυγή στις κάλπες και ταυτόχρονα το εσωτερικό θέμα των βουλευτών που εμπλέκονται στη δικογραφία, η άμεση αντίδρασή του με τον ανασχηματισμό αποτελεί την πρώτη πρωτοβουλία διαχείρισης της κρίσης, καθώς το θέμα του ΟΠΕΚΕΠΕ δεν θα κλείσει γρήγορα, με δεδομένο μάλιστα ότι υπάρχουν και άλλες δικογραφίες.

Αλλαγές και στο κόμμα

Την ίδια ώρα, είχαμε την αναμενόμενη παραίτηση του Κώστα Σκρέκα από τη θέση του γραμματέα της Νέας Δημοκρατίας, αφού και αυτός αναφέρεται στη δικογραφία, με τους διαλόγους που έχουν δημοσιοποιηθεί να μην αφήνουν περιθώρια για άλλη αντίδραση. Προσωρινά τη θέση του κ. Σκρέκα θα πάρει ο υπεύθυνος οργανωτικού της Νέας Δημοκρατίας Στέλιος Κονταδάκης, μέχρι το συνέδριο του κόμματος τον ερχόμενο Μάιο, οπότε θα εκλεγεί και ο νέος γραμματέας του κόμματος. Ο κ. Σκρέκας ήταν ο πρώτος που υπέβλεπε την παραίτησή του, γεγονός που εκτιμήθηκε από τον πρωθυπουργό, όπως «και η αποτελεσματικότητα έργου που είχε αναλάβει» όπως σημειώνουν αρμόδιες πηγές.

Η δικογραφία του ΟΠΕΚΕΠΕ έχει και διάφορα απόνευμα. Για παράδειγμα, την παραίτησή του από τη θέση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου έχει υποβάλει ο Νότης Μητράκης, καθώς περιλαμβάνεται στη δικογραφία, παρότι δεν φαίνεται στην περίπτωση που να υπάρχει κάτι επιληψικό. Και η άλλη θέση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου μένει κενή, μιας και ο Μακάριος Λαζαρίδης μετακινήθηκε σε θέση υφυπουργού. Τα πρόσωπα που θα πληρώσουν τις θέσεις θα ανακοινωθούν τη Δευτέρα.

4. ΑΠΟΠΟΜΠΕΣ ΤΡΙΩΝ ΤΑΧΥΤΗΤΩΝ

Μέσο: . . . . . ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 04/04/2026 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 04/04/2026

Σελίδα: 3

Οι δύο νέοι υπουργοί της κυβέρνησης

Μαργαρίτης Σχοινιάς
Υπουργείο Αγροτικής
Ανάπτυξης και Τροφίμων

Με την ανασυγκρότηση του πρωτογενούς τομέα να βρίσκεται στις προτεραιότητες του Μαξίμου, κομβική ήταν η επιλογή του πρωθυπουργού το καρτοφυλλάκι του υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης να αναλάβει όχι κάποιος βουλευτής της περιφέρειας, αλλά ο πρώην αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Μαργαρίτης Σχοινιάς. Στη θητεία του στην Κομισιόν επέβλεπε τις πολιτικές της Ε.Ε. για τη μετανάστευση, την ασφάλεια και τα κοινωνικά δικαιώματα. Η εμπειρία του σε κρίσιμα πόστα ήταν ο βασικός λόγος για την επιλογή του. Στόχος του θα είναι η μετατροπή του υπουργείου σε μια σύγχρονη δομή, που από επιδοτήσεις και αποζημιώσεις θα έχει πρώτο μέλημα τη σωστή αξιοποίηση των ευρωπαϊκών πόρων. Στις επόμενες εκλογές ο Μαργαρίτης Σχοινιάς σχεδιάζει να πολιτευτεί με τη «γαλάζια» παράταξη.

Ευάγγελος Τουρνάς
Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης
και Πολιτικής Προστασίας

Με την αντιπυρική περίοδο να πλησιάζει, για τον πρωθυπουργό ήταν μονόδρομος να επιλέξει ένα έμπειρο στέλεχος για το καρτοφυλλάκι του υπουργείου Πολιτικής Προστασίας. Εδώ και πολλά χρόνια, η επτυχία ή μη της εκάστοτε κυβέρνησης στην αντιμετώπιση των πυρκαγιών αποτελεί βαρόμετρο για τη μετέπειτα πορεία της. Πτέρρακος εν αποστρατεία, έχει διατελέσει αρχηγός του Γενικού Επιτελείου Αεροπορίας από το 2013 έως το 2015. Είχε υπηρετήσει στο ίδιο υπουργείο ως υφυπουργός Πολιτικής Προστασίας και Κλιματικής Κρίσης από τις 10 Σεπτεμβρίου 2021 έως τις 7 Νοεμβρίου 2025, καθώς και υπουργός στην υπηρεσιακή κυβέρνηση του Ιωάννη Σαρμά. Πρόκειται για πρόσωπο, το οποίο, σύμφωνα με κυβερνητικές πηγές, συνέβαλε στην αναβάθμιση των δυνατοτήτων της Πολιτικής Προστασίας τα προηγούμενα χρόνια.

Το κυβερνητικό σχέδιο «διαχείρισης» των εμπλεκόμενων βουλευτών

Μετά τον ανασχηματισμό που επέλεξε ο Κυριάκος Μητσοτάκης, που στέλνει το μήνυμα των άμεσων αποφάσεων, το Μαξίμου καλείται να πάει στην επίσημη μέρα και στη διαχείριση των βουλευτών που αναφέρονται στη δικογραφία. Η κυβέρνηση, όπως είχε προαναγγελθεί από την πρώτη μέρα, θα εξετάσει την κάθε περίπτωση ξεχωριστά και ήδη το πρώτο σχέδιο αντιδράσεων φαίνεται πως έχει εκπονηθεί, με κάποιες περιπτώσεις να βγαίνουν εκτός ψηφοδέλτιων, άλλους να παραμένονται στο δικαστικό συμβούλιο και άλλους να εξετάζονται. Η πρώτη κατηγορία που εξετάζεται ξεχωριστά είναι οι δύο πρώην υπουργοί που παραπέμπονται με το άρθρο 86 περί ευθύνης υπουργών. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», θεωρείται βέβαιο ότι η πλειοψηφία θα τους παραπέμψει στο Δικαστικό Συμβούλιο. Πρόκειται για τον πρώ-

ην υπουργό Σπύλιο Λιβανό και την πρώην υφυπουργό Φωτεινή Αραμπατζή, που αναμένεται να παραπεμφθούν.

Μία άλλη ξεχωριστή κατηγορία είναι οι δύο βουλευτές που

Πολύ πιθανό θεωρείται η πλειοψηφία να συναγνώσει στην παραπομπή των πρώην υπουργών Σπ. Λιβανού και Φωτεινής Αραμπατζή στο Δικαστικό Συμβούλιο.

φαίνεται να κατηγορούνται για κακούργημα: ο βουλευτής Σερρών Κώστας Ακ. Καραμανλής και η βουλευτής Τρικάλων Κατερίνα Παπακώστα. Σύμφωνα με πληροφορίες, χδες υπήρξε επικοινωνία του βουλευτή Σερρών με το Μα-

ξίμου και είναι πιθανό ακόμη και σήμερα να υπάρξει ανακοίνωση του πρώην υπουργού ότι δεν θα είναι ξανά υποψήφιος στις επόμενες εκλογές. Όσον αφορά την κ. Παπακώστα, η επιθυμία του Μαξίμου είναι να μην είναι στις λίστες και από τη στιγμή που ο κ. Καραμανλής θα βγάλει ανακοίνωση παραίτησης από το ψηφοδέλτιο, θεωρείται πιθανό να μην κάνει το ίδιο και η κ. Παπακώστα. Για την περίπτωση των δύο βουλευτών εξετάζεται εισηγηση να ζητηθεί η παραίτησή τους από το βουλευτικό αξίωμα, αλλά όχι η διαγραφή, καθώς ισοδυναμεί με καταδίκη πριν αποφανθεί το δικαστήριο.

Από εκεί και πέρα, ως «πολύ σοβαρές» εξετάζονται οι περιπτώσεις του Κώστα Σκρέκα και του Θεόφιλου Λεονταρίδη, με αρμόδιες πηγές να λένε ότι «όλα είναι ανοικτά». Αυτό μπορεί να μεταφραστεί μέχρι και ως συμπεριληψη στα ψηφοδέλτια του

κόμματος ή και σε αυτή την περίπτωση αναστολή κοιμματικής ιδιότητας μέχρι να αποφανθεί η Δικαιοσύνη. Οι περιπτώσεις αυτές, πάντως, είναι στο μικροσκόπιο και δεν θεωρούνται «αμελλυτές».

Τέλος, οι περιπτώσεις των Γιάννη Κεφαλογιάννη, Μάξιμου Σενετάκη, Λάκη Βασιλειάδη και Χρήστου Μπουκώρου φαίνεται να αξιολογούνται ως «προβληματικές αλλά λιγότερο σοβαρές», ενώ υπάρχουν και οι περιπτώσεις που αξιολογούνται από την κυβέρνηση ως τελειώς ασήμαντες, χωρίς κάτι μεμπτό, με πρώτη του πρώην πλέον υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης Κώστα Τσιάρα, του βουλευτή Χίου Νότη Μπαρράκη, αλλά και του Δημήτρη Βαρτζόπουλου, οπότε για τους τελευταίους ειδικά δεν αναμένονται πρόσθετες κυρώσεις πλνν της άρσης της ασυλίας τους.

Για το Μέγαρο Μαξίμου έχει διπλή σημασία ο τρόπος με τον

οποίο θα αντιμετωπίσει το επόμενο διάστημα τους εμπλεκόμενους βουλευτές: Ο πρώτος έχει να κάνει με το πολιτικό μήνυμα που θα εκπέμψει ενόψει των επόμενων εκλογών. Μετά τον ανα-

Εξετάζεται να ζητηθούν οι παραίτησεις από το βουλευτικό αξίωμα των Κ. Καραμανλή και Κατερίνας Παπακώστα – Ποιοι μπορεί να μείνουν εκτός ψηφοδελτίων

σχηματισμό - εξιπρές που έστειλε ένα μήνυμα άμεσων αντιδράσεων, θέλει να κάνει το ίδιο και με τους εμπλεκόμενους βουλευτές. Οπως σημειώνει κυβερνητική πηγή, τα «καθαρά ψηφοδέλτια» αποτελούν ένα σοβαρό στοίχημα. Δεύτερον,

με δεδομένο ότι υπάρχουν και άλλες δικογραφίες που φτάνουν έως το 2025, η κυβέρνηση πρώτων ασυτηρή στάση θέλει να προστατεύσει τον εαυτό της από το... μέλλον, δημιουργώντας μια γραμμή άμυνας, καθώς σε αυτή τη φάση κανείς δεν ξέρει τι άλλο μπορεί να βγάλει αυτή η υπόθεση σε επόμενο χρόνο. Αυτό πάντως που επισημαίνουν από την κυβέρνηση είναι ότι η Ν.Δ. έχει ως αρχή να κάνει αποδεκτά τα αιτήματα άρσης ασυλίας βουλευτών. «Η κυβέρνησή μας το 2019, στο πλαίσιο της συνταγματικής αναθεώρησης, τριοποίησε το άρθρο 62 και κατέστησε υποχρεωτική την άρση της ασυλίας των βουλευτών, πλνν εκείνων των περιπτώσεων που αφορούν την άσκηση του κοινοβουλευτικού έργου», υπογράμμισε ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Παύλος Μαρινάκης, παραθέτοντας μάλιστα και στατιστικά στοιχεία.

ΣΤΑΥΡΟΣ Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

5. ΣΤΑ 2,75 ΔΙΣ . ΕΥΡΩ ΟΙ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΦΑΡΜΑΚΩΝ

Μέσο: . . . . . ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . .04/04/2026 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .04/04/2026

Σελίδα: 36

Στα 2,75 δις. ευρώ οι εξαγωγές φαρμάκων

Ο απόλυτος πρωταγωνιστής στη λίστα με τα πιο εξαγωγίμα προϊόντα της ελληνικής μεταποίησης είναι το φάρμακο και κατά την περυσινή χρονιά. Σύμφωνα με το μηνιαίο δελτίο εξελίξεων στη βιομηχανία του IOBE (Μάρτιος 2026),

τα φαρμακευτικά σκευάσματα αλλά και το αλουμίνιο αναδείχθηκαν κορυφαία εξαγόμενα βιομηχανικά προϊόντα (εξαιρουμένων των προϊόντων διύλισης πετρελαίου) για το 2025, με τις εξαγωγές φαρμακευτικών σκευασμάτων να ανέρχονται στα 2,75 δις. ευρώ, παρουσιάζοντας ελαφρά κάμψη σε σύγκριση με το 2024 (-2,1%). Μετά τα φαρμακευτικά σκευάσματα ακολουθούν οι εξαγωγές σε αλουμίνιο, οι οποίες σκαρφάλωσαν πέρυσι στα 2,72 δις. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση 7,8% σε σύγκριση με τη χρονιά που προηγήθηκε. Στη σχετική κατάταξη, ακολουθούν οι εξαγωγές διατηρούμενων φρούτων και λαχανικών (1,9 δις. ευρώ) και τα γαλακτοκομικά προϊόντα (1,68 δις.).

1. « ΕΜΠΟΔΙΑ » ΣΤΗ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Μέσο: . . . . . ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

Ημ. Έκδοσης: . . .06/04/2026 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .06/04/2026

Σελίδα: 20

10,5 δισ. € υπολογίζει η Deloitte να φτάσει η φαρμακευτική δαπάνη έως το 2028

Τα τελευταία 4 χρόνια η συνεισφορά της φαρμακοβιομηχανίας είναι μεγαλύτερη από αυτήν της πολιτείας, όπως επισημαίνει ο ΣΦΕΕ.

«Εμπόδια» στη φαρμακευτική καινοτομία

Καμπανάκι από τον ΣΦΕΕ για παρενέργειες από την υποχρηματοδότηση του κλάδου στην Ελλάδα

Της **Ανθής Αγγελουπούλου**
aaggelou@naftemporiki.gr

ΣΕ ΑΙΘΙΣΙΟΔΟ έχει οδηγηθεί η φαρμακευτική αγορά στην Ελλάδα, καθώς η δημόσια υποχρηματοδότηση και οι οικονομικές πιέσεις των υποχρεωτικών επιστροφών εμποδίζουν την πρόσβαση σε καινοτόμες θεραπείες και συγχρόνως βάζουν «ανάχωμα» σε επεξεργασίες επενδύσεις.

Η φαρμακευτική αγορά στην Ελλάδα αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις σύμφωνα με τον Σύνδεσμο Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδος (ΣΦΕΕ), παρά τα όποια θετικά βήματα έχουν γίνει, όπως η στέρηση στο RDP, η δρομολόγηση του Ταμείου Καινοτομίας και η ενίσχυση της χρηματοδότησης μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Δυστυχώς, όμως, το υφιστάμενο χρηματοδοτικό κενό παραμένει. Η χρηματοδότηση του κράτους αυξάνεται με πολύ χαμηλότερο ρυθμό σε σχέση με τη συνολική φαρμακευτική δαπάνη (3,65% έναντι 10,9% την περίοδο 2019-2024). Η τακτική αυτή οδηγεί σε συνεχή και δυσανάλογη αύξηση κατά 20% ετησίως των υποχρεωτικών επιστροφών, που έχουν ξεπεράσει πλέον το 58% κατά μέσο όρο.

Αποτέλεσμα αυτού είναι τα τελευταία 4 χρόνια η συνεισφορά της φαρμακοβιομηχανίας να είναι μεγαλύτερη από αυτήν της

πολιτείας, γεγονός που αποτελεί ευρωπαϊκό ρεκόρ, όπως λένε οι εκπρόσωποι του ΣΦΕΕ.

Επιπλέον, η Ελλάδα είναι η χώρα με τις χαμηλότερες τιμές πρωτοτύπων φαρμάκων σε συνδυασμό με τις υψηλότερες επιστροφές στην Ευρώπη.

Οι παράγοντες της αγοράς επισημαίνουν ότι τόσο η απουσία ελέγχου της συναγορευτικής όσο και η έλλειψη ρύθρας συνυποκειμένης περιορίζουν τα κίνητρα για την αποτελεσματική συγκράτηση της δαπάνης.

Αναμένεται εκτόξευση

Σύμφωνα με πρόσφατες εκτιμήσεις που κατέγραψε μελέτη της Deloitte, η συνολική φαρμακευτική δαπάνη ενδέχεται να φτάσει τα 10,5 δισ. έως το 2028, με περαιτέρω σημαντική αύξηση των επιστροφών από τη βιομηχανία, εφόσον δεν υπάρξει αναθεώρηση της χρηματοδοτικής πολιτικής. Η μελέτη της Deloitte έδειξε ότι το χρηματοδοτικό κενό μέχρι το 2028 θα φτάσει το 1,5 δισ., εκ του οποίου 0,8 δισ. μπορούν να καλυφθούν από πρόσθετη χρηματοδότηση και 0,7 δισ. από τα μέτρα ελέγχου της δαπάνης.

Στη μελέτη της Deloitte επισημαίνεται επίσης ότι η φαρμακευτική δαπάνη το 2019 ήταν στα 5,3 δισ. ευρώ με υποχρεωτικές επιστροφές κάτω από 40%, για να φτάσει το 2023 στα 7,3 δισ. ευρώ με τις επιστροφές να έχουν ξεπε-

ράσει το 50%, καταγράφοντας τα μεγαλύτερα επίπεδα επιστροφών στην Ευρώπη. Την ίδια στιγμή η χώρα μας δεν έχει ικανοποιητική πρόσβαση στα νέα φάρμακα, αφού μόνο 1 στα 5 καινοτόμα έρχεται στην Ελλάδα.

Χρονιά εξέλιξης

Σύμφωνα με τον ΣΦΕΕ, το 2026 μπορεί να είναι μια χρονιά που θα φέρει ραγδαίες εξελίξεις στον τομέα του φαρμάκου. Πρωτίστως, όπως επισημαίνουν, η υφιστάμενη συνεργασία με την πολιτεία

■ Σοβαρό θέμα σύμφωνα με τον ΣΦΕΕ αποτελεί, μεταξύ άλλων, η δαπάνη του Ινστιτούτου Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας - ΙΦΕΤ.

οφείλει να ενισχυθεί και να αποδώσει μετρήσιμα αποτελέσματα, ενώ η αξία της καινοτομίας πρέπει να αναγνωριστεί ουσιαστικά, τόσο για τους ασθενείς όσο και για τη βιωσιμότητα του συστήματος Υγείας. Επιπλέον, η σύνδεση της καινοτομίας με την εγχώρια παραγωγή και χρήση γενεσοήμων και βιοομοειδών μπορεί να αποτελέσει κρίσιμο μοχλό ανάπτυξης.

Όσον αφορά το καίριο κομμάτι της χρηματοδότησης, η πραγματική ανάγκη ανέρχεται στα 5 δισ. ευρώ, ποσό που, όπως εξήγησε

πρόσφατα ο πρόεδρος του ΣΦΕΕ, Ολύμπιος Παπαδημητρίου, δεν μπορεί να επιτευχθεί με κανέναν τρόπο. Αντ' αυτού, ένα ρεαλιστικό σενάριο θα ήταν, κανένα φάρμακο να μη συνεισφέρει περισσότερο από το κράτος στη δαπάνη, για να υπάρξει ένα περιβάλλον βιωσιμότητας και να μειωθούν οι υποχρεωτικές επιστροφές στο 40% (που και πάλι είναι περισσότερο από όλη την Ευρώπη). Στην Κύπρο, για παράδειγμα, οι επιστροφές επιμερίζονται ως εξής: 5% πληρώνει το κράτος και 3% η φαρμακοβιομηχανία.

Εμπροσθέντως, το Ταμείο Καινοτομίας για να είναι βιώσιμο πρέπει να έχει προϋπολογισμό 150 εκατ. ευρώ (50 εκατ. ευρώ έχει εξαγγείλει το υπουργείο Υγείας), κάτι αντίστοιχο με αυτό της Ιταλίας. Επίσης, ανοικτό είναι ακόμα το θέμα της εκκαθάρισης των ανενεργών ΑΜΚΑ, καθώς, όπως έχει αναφερθεί από τον γενικό διευθυντή του ΣΦΕΕ, Μιχάλη Χειμών, υπολογίζονται στις 5.000 το μήνα.

Τέλος, σοβαρό θέμα αποτελεί και η δαπάνη του Ινστιτούτου Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας - ΙΦΕΤ (το οποίο εισάγει τις ειδικές θεραπείες), καθώς ο προϋπολογισμός του το 2025 υπολογίζεται στα 380 εκατ. ευρώ, μεταβάλλοντάς το από Ινστιτούτο Έρευνας στη μεγαλύτερη φαρμακευτική εταιρεία της χώρας.

[SID: 25336623]

Overdose υποχρεωτικών επιστροφών

ΟΙ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΕΣ επιστροφές φτάνουν το 58% στην Ελλάδα, ενώ η μέση αποσπένδυση τα τελευταία 5 χρόνια είναι -20%. Την ίδια στιγμή, τα υπόλοιπα ευρωπαϊκά κράτη έχουν υιοθετήσει πιο ευέλικτα συστήματα επιστροφών, δίνοντας σαφώς έναυσμα για επενδύσεις. Για παράδειγμα, το Βέλγιο έχει δυναμικό προϋπολογισμό φαρμάκου, clawback έως 4%, η Γαλλία χρησιμοποιεί σύστημα μεταβλητής συνεισφοράς -6,6% (2023), η Ηνωμένη Βασίλειο επίσης μεταβλητή συνεισφορά -26,5% (2023), η Ιταλία έχει υιοθετήσει πιασόν φαρμακευτικών δαπανών -15,3% των δαπανών υγείας (2024), η Πολωνία έχει πιασόν δαπανών υγείας (μη πλήρως ενεργοποιημένο σύστημα clawback) -16,5% και τέλος, η Ρουμανία έχει clawback 15-25%, κάνοντας όμως θετικά βήματα εξορθολογισμού του.

150 εκατ.€

πρέπει να έχει προϋπολογισμό το Ταμείο Καινοτομίας για να είναι βιώσιμο, σύμφωνα με τον ΣΦΕΕ.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ | ΣΚΑΝΔΑΛΟ ΟΠΕΚΕΠΕ

Στοχευμένες μόνο αλλαγές στο υπουργικό συμβούλιο -και όχι ένας σαρωτικός ανασχηματισμός- ανακοινώθηκαν χθες, με τις εξελίξεις να είναι ραγδαίες μετά τις δικογραφίες για τον ΟΠΕΚΕΠΕ.

Της **Κατερίνας Κοκκαλιάρη**
kkokkaliari@naytemporiki.gr

Η κυβέρνηση βρίσκεται υπό πίεση μετά τα όσα έχουν δει το φως της δημοσιότητας και μάλιστα σε μία περίοδο που καλείται να διαχειριστεί πολλά ανοικτά μέτωπα.

Ενδεικτικό των αλυσιδωτών εξελίξεων που έφερε η διαβίβαση των δύο δικογραφιών για τον ΟΠΕΚΕΠΕ στη Βουλή, είναι πως οι αλλαγές δεν περιορίστηκαν μόνο στο κυβερνητικό σχέμα αλλά επεκτάθηκαν και στο κόμμα. Παράλληλα έρχεται άρση αουσιών για βουλευτές που αναφέρονται στη δικογραφία και στόχος είναι να «τρέξουν» οι διαδικασίες για να αποφευχθεί ο κίνδυνος παραγραφής.

Από την κυβέρνηση αποφασιστηκε να επιταχυνθούν οι κινήσεις για να μη «φέρεται» μέσα στο Σαββατοκύριακο η σχετική σύλληψη. Τελικά τρεις είναι οι νέες αφίξεις στην κυβέρνηση: Νέος υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ο Μαργαρίτης Σχοινάς, υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης ο Μακάριος Λαζαρίδης και υπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας ο Ευάγγελος Τουρνάς. Εκτός κυβέρνησης βρέθηκαν οι Κ. Τσιάρας, Γ. Κεφαλογιάννης και Δ. Βαριζόπουλος, επίσης παραιτήθηκαν ο Κ.

Σκρέκας από γραμματέας της Ν.Δ. και ο Ν. Μπαράκης από κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του κόμματος.

Ζητούμενο σε αυτά τη συγκυρία για την κυβέρνηση είναι να περιορίσει τον αντίκτυπο που έχουν τα όσα βλέπουν το φως της δημοσιότητας. Δεδομένο είναι πως το κλίμα είναι βαρύ μετά και τα όσα έχουν αποκαλυφθεί και στόχος είναι να αντιμετωπιστούν τα φαινόμενα εσωστρέφειας.

Τα νέα πρόσωπα

Το κρίσιμο πόστο του υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης αναλαμβάνει ο πρώην αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Μαργαρίτης Σχοινάς. Πρόκειται για ένα πρόσωπο με τεκνοκρατικά χαρακτηριστικά που εκτιμάται

■ Η επιτροπή Δεοντολογίας της Βουλής αναμένεται να συνεδριάσει τη Μεγάλη Τρίτη προκειμένου να εκδώσει την εισήγησή της, για τις άρσεις αουσιών.

πως μπορεί να τρέξει την προσπάθεια εξυγίανσης που έχει ξεκινήσει, με κυβερνητικές πηγές να τονίζουν πως η ανασυγκρότηση του πρωτογενούς τομέα είναι ψηλά στις κυβερνητικές προτεραιότητες.

Παράλληλα υπήρξαν και άλλες αλλαγές στο συγκεκριμένο υπουργείο, με τον Χρήστο Κέλλα που ήταν υφυπουργός να είναι εκτός κυβέρνησης. Νέος υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης αναλαμβάνει ο Μακάριος Λαζαρίδης (ήταν κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος), ενώ παραμένει υφυπουργός ο Γιάννης Ανδριά-

νός. Νέος υπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας αναλαμβάνει ο Ευάγγελος Τουρνάς, ο οποίος-όπως επισημάνθηκε από την κυβερνητική πλευρά- διαθέτει βαθιά επιχειρησιακή γνώση και ήταν πρόσωπο-κλειδί στην αναβάθμιση των δυνατοτήτων της Πολιτικής Προστασίας, τα προηγούμενα χρόνια. Τέλος, στο υπουργείο Υγείας, οι αρμοδιότητες του κ. Βαριζόπουλου ως προς την ψυχική υγεία θα διανεμηθούν εσωτερικά στο υπουργείο.

Έρχεται άρση αουσιών

Άρση αουσιών αναμένεται να υπάρξει για βουλευτές που αναφέρονται στη δικογραφία, ενώ η κάθε περίπτωση αξιολογείται χωριστά. Αυτό που τονίζεται από την κυβερνητική πλευρά είναι πως «η Νέα Δημοκρατία έχει μία αρχή, να γίνονται δεκτά τα αιτήματα άρσης αουσιών και μάλιστα αυτό προκύπτει και από τα στατιστικά στοιχεία των τελευταίων περίπου επτά ετών».

Κυβερνητικές πηγές έλεγαν χθες πως «η άρση αουσιών είναι τυπική διαδικασία για την κυβέρνηση πλειοψηφία, ωστόσο δεν αποδεικνύει, δεν αποδεικνύεται ενοχή. Αυτό σημαίνει ότι η ποινική αντιμετώπιση είναι οριζόντια, ωστόσο η πολιτική αντιμετώπιση μπορεί να είναι διαφορετική για κάθε περίπτωση». Σημειώναν δε χαρακτηριστικά πως δεν είναι ίδιες όλες οι περιπτώσεις (όπως φαίνεται και από τα όσα αναφέρονται στις δικογραφίες).

Να σημειωθεί εδώ πως η διαδικασία θα προχωρήσει με ταχύτητα. Ειδικότερα, η επιτροπή Δεοντολογίας αναμένεται να συνεδριάσει τη Μεγάλη Τρίτη προκειμένου να εκδώσει την εισήγησή της, ενώ η τελική απόφαση θα ληφθεί στην Ολομέλεια μετά το Πάσχα.

Και στο κόμμα

Την παραιτήσή του υπέβαλε από τη θέση του γραμματέα της Πολιτικής Επιτροπής της Ν.Δ. ο Κώστας Σκρέκας, το όνομα του οποίου αναφέρεται στη δικογραφία. Με δεδομένο πως ο χρόνος μετρά αντίστροφα για το «γαλάζιο» συνέδριο που θα γίνει από τις 15 μέχρι 17 Μαΐου -οπότε και θα εκλεγεί νέος γραμματέας- επιλέχθηκε μια προσωρινή λύση. Όπως ανακοινώθηκε μέχρι τότε αναλαμβάνει ο γραμματέας Οργανιστικού του κόμματος, Στέλιος Κονταδάκης.

Τι θα γίνει με τα ψηφοδέλτια
Όσον αφορά το ερώτημα για το εάν θα συμπεριληφθούν ξανά στα ψηφοδέλτια της Ν.Δ. οι βουλευτές, η παραπομπή των

Νέα ηγεσία, παλιά κρίση

Η ΕΒΔΟΜΗ κατά σειρά αλλαγή ηγεσίας στο υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δεν γίνεται σε «ουδέτερο χρόνο». Τουναντίον. Ο νέος υπουργός και ο υφυπουργός καλούνται να διαχειριστούν ένα καρτοφυλλάκι που βρίσκεται ταυτόχρονα σε φάση κρίσης, μετάβασης και αμφιβιβήσης - με το ζήτημα του ΟΠΕΚΕΠΕ να λειτουργεί ως μόνιμο σκιά πάνω από το σύστημα πληρωμών και αξιοπιστίας του αγροτικού τομέα. Στο επίκεντρο βρίσκεται η ανάγκη εξυγίανσης του μηχανισμού ενισχύσεων, εκεί όπου τα τελευταία χρόνια έχουν καταγραφεί σοβαρές στρεβλώσεις, καθυστερήσεις και καταγγελίες για κακοδιαχείριση. Το σκάνδαλο ΟΠΕΚΕΠΕ δεν αποτελεί ένα μεμονωμένο επεισόδιο, αλλά σύμπτωμα βαθύτερης δυσλειτουργίας ενός συστήματος που αμφισβητείται ως προς τη διαφάνεια, την ταχύτητα και -κυρίως- τη δικαιοσύνη στην κατανομή των ενισχύσεων. Η νέα ηγεσία καλείται με την ουσιαστική συνδρομή της ΑΑΔΕ να αποκαταστήσει την εμπιστοσύνη παραγωγών και ευρωπαϊκών αρχών, να διασφαλίσει την ομαλή ροή των κοινοτικών πόρων και να περιορίσει τον κίνδυνο δημοσιονομικών διορθώσεων. Την ίδια στιγμή, όμως, το υπουργείο έχει και άλλα σημαντικά ανοικτά θέματα. Αρχής γενομένης με την κατάσταση που επικρατεί στην ελληνική κτηνοτροφία, η οποία βρίσκεται αντιμέτωπη με μία διπλή υγειονομική κρίση. Στο οικονομικό πεδίο, οι εκκρεμότες είναι εξίσου πιεστικές. **Δ. ΑΛ.**

[SID: 25536318]

«Ελαφρύς» ανασχηματισμός σε ιδιαίτερα βαρύ κλίμα

Τρία νέα μέλη στο υπουργικό συμβούλιο και παραιτήσεις από κομματικές θέσεις

οποίων ζητείται από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, κυβερνητικά στελέχη έλεγαν πως τα πάντα αξιολογούνται, αλλά προσέθεταν πως είναι ακόμη πολύ νωρίς για να δοθεί απάντηση. Να επισημανθεί εδώ πως μένει να φανεί και τι θα γίνει με τους «γαλάζιους» για τους οποίους με βάση τη δικογραφία η έρευνα αφορά τα εφθώμενα κακουργήματα. Ανανέωση θα υπάρξει και στις θέσεις των Κοινοβουλευτι-

κών εκπροσώπων της Ν.Δ. Όπως ήδη αναφέρθηκε, την παραιτήσή του από τη θέση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου έχει υποβάλει ο Νότης Μπαράκης. Στο μεταξύ μετά τον ανασχηματισμό ο Μακάριος Λαζαρίδης -που ήταν κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος- αναλαμβάνει καθήκοντα υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης. Τα νέα πρόσωπα θα ανακοινωθούν τη Δευτέρα.

[SID: 25537044]

* Στο υπουργείο Υγείας, οι αρμοδιότητες του παρατηθέντος κ. Βαρτζόπουλου θα διανεμηθούν εσωτερικά στο υπουργείο

Τα τρία νέα μέλη της κυβέρνησης. Από αριστερά προς τα δεξιά, ο νέος υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων Μαργαρίτης Σχοινάς, ο υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης Μακάριος Λαζαρίδης και υφυπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας Ευάγγελος Τουρνάς.

Υπό πίεση η κυβέρνηση, ενώ εκλογές ζητά η αντιπολίτευση

Του Σπύρου Γκουτζάνη
sgkoutzanis@nafteporiki.gr

ΠΑΡΑ τον αναγκαστικό ανασχηματισμό, τον δεύτερο που κάνει η κυβέρνηση υπό την πίεση του σκανδάλου του ΟΠΕΚΕΠΕ, οι πρόωρες εκλογές τις οποίες ζητά επίμονα η αντιπολίτευση εξακολουθούν να πλανώνται επάνω από τη χώρα και από το πολιτικό σύστημα.

Το εάν θα βρει η κυβέρνηση διέξοδο από τον κλοιό των σκανδάλων -ΟΠΕΚΕΠΕ, Τέμπη, υποκλοπές- που προκαλούν την πολεμική της αντιπολίτευσης και επισφραγίζουν πολιτικό κόστος, είναι ζητούμενο και όχι δεδομένο. Εάν μάλιστα συνυπολογιστούν η ευρύτερη κοινωνική και πολιτική ατμόσφαιρα που διαμορφώνουν οι συνέπειες του πολέμου στο Ιράν και το κύμα ακρίβειας που αναμένεται. Ως έναν βαθμό θα φανεί από το επόμενο κύμα δημοσκοπήσεων και εάν θα εξαρραχθούν τα κέρδη από την αποστολή δυνάμεων στην Κύπρο.

Ο εκπρόσωπος Τύπου του ΠΑΣΟΚ, Κώστας Τσουκαλάς, δήλωσε για τον ανασχηματισμό: «Το ένα ρεκόρ μετά το άλλο σπάει η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας σε ανασχηματισμούς που δεν απο-

φασίζει ο κ. Μητσοτάκης αλλά η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία. Όμως, κανένας ανασχηματισμός δεν μπορεί να διασώσει μια κυβέρνηση που βασίζεται σε πλειοψηφία

■ Τα νέα κόμματα Καρυστιανού, Τσίπρα, Σαμαρά εκτιμάται ότι θα ρευστοποιήσουν περαιτέρω το πολιτικό σύστημα.

ελεγχόμενων από τη Δικαιοσύνη. Μόνη λύση οι πρόωρες εκλογές για να επέλθει κάθαρση».

Ο ΣΥΡΙΖΑ στη δική του ανακοίνωση αναφέρει: «Την ώρα που οι δικογραφίες της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας "πέφτουν σαν χαλάζι", η κυβέρνηση επιλέγει να πετάξει "την μπάλα στην εξέδρα" με αλλαγή προσώπων και επικοινωνία, αντί ανάληψης ευθυνών».

Το ΚΚΕ υποστηρίζει: «Κανένας ανασχηματισμός και καμία παραίτηση δεν πρόκειται να ξεπλύνουν την κυβέρνηση της Ν.Δ. από τις βαριές ευθύνες της για όλα αυτά τα σαπίλα που αναδύεται μέσα και απ' τις νέες δικογραφίες».

Η κυβέρνηση φυσικά έχει απο-

κλείσει επισήμως το ενδεχόμενο πρόωρων εκλογών. Γιατί ανεπίσημα, σύμφωνα με ορισμένες πληροφορίες, εξετάζονται ακόμη και ημερομηνίες μέσα στον Ιούνιο. Άλλωστε και ο αντιπρόεδρος, Κωστής Χατζηδάκης, απαντώντας στον Νίκο Ανδρουλάκη είπε: «Να προσέχει γιατί ενίοτε τα ατήματα των εκλογών γίνεται δεκτά».

Εκτός όμως από το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ η κυβέρνηση είναι αντιμέτωπη με την καθημερινή φθορά που προκαλεί η δίκη των Τεμπών αλλά και το σκάνδαλο των υποκλοπών, με τον Αντώνη Σαμαρά να ζητά εξηγήσεις προσωπικά από τον Κυριάκο Μητσοτάκη, την περασμένη Πέμπτη στη Βουλή, αφήνοντας να εννοηθεί ότι σε διαφορετική περίπτωση θα καταθέσει μήνυση κατά παντός υπεύθυνου.

Ο πειρασμός να προσφύγει στην κάλπη όσο διατηρεί καθαρό προβάδισμα και θα μπορεί να έχει τον καθοριστικό λόγο στον σχηματισμό κυβέρνησης είναι υπαρκτός. Πόσο μάλλον που τα νέα κόμματα Καρυστιανού, Τσίπρα, Σαμαρά θα ρευστοποιήσουν περαιτέρω το πολιτικό σύστημα αλλά και τους μεταξύ των κομμάτων συσχετισμούς. [SID: 2536943]

Το ενδεχόμενο των πρόωγων εκλογών συνεχίζει ακόμα να πλανάται πάνω από την πολιτική σκηνή της χώρας.

ΡΕΠΟΡΤΑΖ

ΠΑΡΑΠΟΛΙΤΙΚΑ // ΣΑΒΒΑΤΟ 04.04.2026

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ**
ven.ygeia@gmail.com

Την ώρα που η ευρωπαϊκή πολιτική Υγείας προάγει τη μετατόπιση της φαρμακευτικής φροντίδας σε πρωτοβάθμιο επίπεδο και τη σταδιακή αποκέντρωση της διδασίας των Φαρμάκων Υψηλού Κόστους από τα φαρμακεία των ασφαλιστικών φορέων και των νοσοκομείων, η Ελλάδα πρωτοστατεί με την αρχική ένταξη νέτων θεραπευτικών κατηγοριών και την προοπτική για περισσότερες στο εγγύς μέλλον στα ιδιωτικά φαρμακεία της γειτονιάς, σε όλη τη χώρα. Με την πρόσφατη υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β' 6333/27.11.2025) του υπουργού Υγείας, Αδωνι Γεωργιάδη, οι χρόνιες πάσχοντες-ασφαλισμένοι του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ) έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν φάρμακα συγκεκριμένων θεραπευτικών κατηγοριών και από το φαρμακείο της γειτονιάς τους. Στο 12ο Πανελλήνιο Συνέδριο Εφαρμοσμένων Φαρμακοποιικών, το οποίο πραγματοποιήθηκε το περασμένο Σαββατοκύριακο στη Θεσσαλονίκη, η φαρμακοποιός Εύη Κορωνίδου, μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του Πανελληνίου Φαρμακευτικού Συλλόγου (ΠΦΣ), παρουσίασε μια ενδιαφέρουσα μελέτη, η οποία διενεργήθηκε στην Πορτογαλία και αφορά τις πραγματικές επιπτώσεις της διδασίας Φαρμάκων Υψηλού Κόστους (ΦΥΚ) από τα φαρμακεία της γειτονιάς. Η μελέτη δημοσιεύθηκε πρόσφατα στο διεθνές επιστημονικό περιοδικό «Value Health» και διενεργήθηκε για λογαριασμό της International Society for Pharmacoeconomics Outcomes Research. Στόχος της ήταν η μέτρηση της αξίας της παρέμβασης των κοινοτικών φαρμακείων στη χορήγηση των ΦΥΚ.

Η μελέτη αφορά στις ογκολογικά, φάρμακα για τον ιό HIV/AIDS, για τη σκλήρυνση κατά πλάκας, καθώς και θεραπείες για άλλα αυτοάνοσα νοσήματα. Συνολικά επιλέχθηκαν 603 άτομα, με το 50,6% να είναι άνδρες, ηλικίας 55 ετών κατά μέσο όρο, επαγγελματίες, συνταξιούχοι και άνεργοι. Το πρώτο επίτευγμά του περάσματος ήταν ότι η ήδη υψηλή μέση βαθμολογία για τη συμμόρφωση ως προς τη θεραπεία βελτιώθηκε σημαντικά, ενώ οι συμμετέχοντες ανέφεραν σημαντική αύξηση ικανοποίησης στους εξής τομείς:

- Εύκολη και γρήγορη πρόσβαση.
- Γρήγες λειτουργίες του φαρμακείου.
- Διαθεσιμότητα του φαρμακοποιού.
- Χρόνος αναμονής.
- Τήρηση συνθηκών ιατρικού απορρήτου.
- Συνολική εμπειρία.

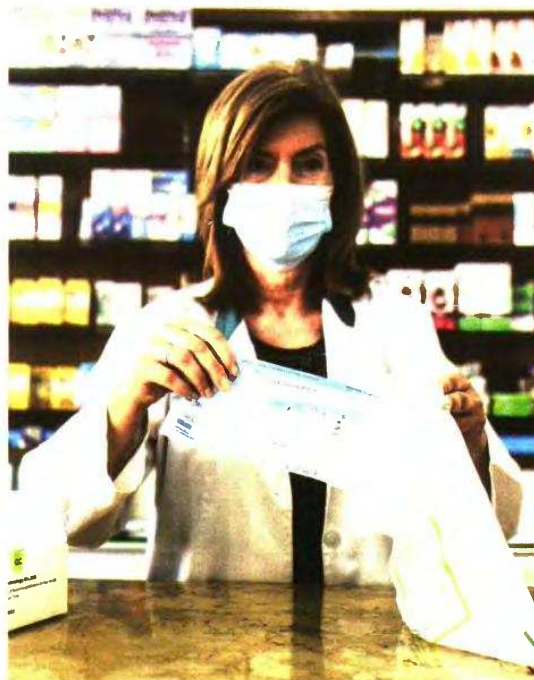
ΜΕΙΩΣΗ ΧΡΟΝΟΥ

Ακόμα πιο συγκεκριμένα, προέκυψαν τα εξής συμπεράσματα:

- Ο μέσος χρόνος μετακίνησης του ασθενούς για να παραλάβει το φάρμάκ του και να επιστρέψει από το κρατικό φαρμακείο ήταν 116,8 λεπτά και πλέον μειώνεται στα 14,7 λεπτά στο φαρμακείο της γειτονιάς.
  - Ο μέσος χρόνος αναμονής για να παραλάβει το φάρμάκ του στο κρατικό φαρμακείο είναι 22 λεπτά, ενώ στο κοντινό φαρμακείο μόλις 9 λεπτά.
  - Οι ημέρες που θα χρειαστεί να λείπει από τη δουλειά επίσης, για να παραλάβει το ΦΥΚ του, υπολογίζονται αντιστοίχα ως εξής:
    - Καμία ή λιγότερο από μισή ημέρα: 181 άτομα για τα κρατικά φαρμακεία και 235 για τα κοινοτικά.
    - Μισή ημέρα: 36 για τα κρατικά φαρμακεία και μόλις ένα για τα κοινοτικά.
    - Ολόκληρη ημέρα απουσίας από την εργασία: 33 για τα κρατικά φαρμακεία και καμία για τα κοινοτικά.
- Το ποσό αποταμίευσης που προκύπτουν από

ΓΙΑΤΙ ΣΥΜΦΕΡΕΙ ΝΑ ΕΡΘΟΥΝ ΣΤΗ ΓΕΙΤΟΝΙΑ ΤΑ ΑΚΡΙΒΑ ΦΑΡΜΑΚΑ

ΤΙ ΔΕΙΧΝΕΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΓΩΓΕΣ ΚΑΤΑ ΚΑΡΚΙΝΟΥ, ΙΟΥ HIV/AIDS, ΣΚΛΗΡΥΝΣΗΣ ΚΑΤΑ ΠΛΑΚΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΛΩΝ ΑΛΛΩΝ ΑΥΤΟΑΝΟΣΩΝ, ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΔΙΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΣΤΑ ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ
- Η ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΟΣ ΕΥΗ ΚΟΡΩΝΙΔΟΥ ΕΞΗΓΕΙ ΣΤΑ «Π» ΤΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΗΝ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

14,7

λεπτά ο μέσος χρόνος μετακίνησης στο κοντινό φαρμακείο της γειτονιάς, εντυπωσιακό μικρότερο από τα 116,8 λεπτά που χρειάζονται οι ασθενείς κατά μέσο όρο για το κρατικό φαρμακείο

τα έξοδα μετακίνησης ανέρχονται σε 246,3 ευρώ ανά ασθενή ετησίως, ενώ τα ποσά αποταμίευσης που προκύπτουν από την απουσία από τον χώρο εργασίας ανέρχονται σε 68 ευρώ ανά ασθενή ετησίως. Ως προς το επίπεδο ικανοποίησης των ασθενών στο θέμα του ωραρίου λειτουργίας του κρατικού φαρμακείου και, αντίστοιχα, του κοινοτικού, το 82% δήλωσε απόλυτη ικανοποίηση με τις ώρες λειτουργίας των φαρμακείων της κοινότητας (24 ώρες την ημέρα / 7 ημέρες την εβδομάδα), ενώ το 53,6% για το κρατικό φαρμακείο, αντίστοιχα. Σχετικά με τη διαθεσιμότητα του φαρμακοποιού και του χρόνου που αφιερώνει στον ασθενή για τα Φάρμακα Υψηλού Κόστους που αφορούν σοβαρές νόσους, υπερέτει και πάλι η κοινότητα, με το 79,4% να δίνει την καλύτερη αξιολόγηση στο κοινοτικό φαρμακείο, σε σχέση με το 68,9% που δηλώνει ικανοποιημένο από τη διαθεσιμότητα του νοσοκομειακού φαρμακοποιού.

ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ

Τέλος, σε σχέση με τον βαθμό ικανοποίησης για την ιδιωτικότητα και την τήρηση του ιατρικού απορρήτου, ανά περίπτωση διαπιστώνεται το 63,9% των ασθενών να δηλώνει απόλυτα ικανοποιημένο από το φαρμακείο της κοινότητας, ενώ δεν υπάρχει αντίστοιχο ποσοστό απόλυτης ικανοποίησης για το κρατικό φαρμακείο, με μόλις το 50% να δηλώνει απλώς ικανοποιημένο για το κρατικό. Εν κατακλείδι, αναφορικά με τη συνολική εμπειρία των ασθενών, το 77,1% αξιολογεί ως ανώτερη την εμπειρία του με τη διάθεση

Δεδομένου πως η Πορτογαλία έχει λιγότερα από 3.000 φαρμακεία, ενώ η Ελλάδα έχει πάνω από 10.000, καταλαβαίνουμε πόσο μεγαλύτερα είναι τα ποσά εξοικονόμησης ανά ασθενή στη χώρα μας

ΕΥΗ ΚΟΡΩΝΙΔΟΥ, ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΟΣ, ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΠΦΣ

των φαρμάκων του στην κοινότητα, έναντι του 50% στον δημόσιο φορέα. Χαρακτηριστικό είναι ότι η κ. Εύη Κορωνίδου δηλώνει στα «ΠΑΡΑΠΟΛΙΤΙΚΑ»: «Αν λάβει υπόψη λοιπόν κανείς ότι η Πορτογαλία έχει λιγότερα από 3.000 φαρμακεία, ενώ η χώρα μας έχει πάνω από 10.000, μπορούμε εύκολα να αναλογιστούμε πόσο μεγαλύτερα θα ήταν τα αντίστοιχα ποσά εξοικονόμησης ανά ασθενή στην Ελλάδα, με το σαφώς μεγαλύτερο δίκτυο κοινοτικών φαρμακείων, την πυκνότερη κατανομή τους και κατά συνέπεια τη γρηγορότερη πρόσβαση των ασθενών. Οι ασθενείς που λαμβάνουν φάρμακα για σοβαρές νόσους πολλές φορές συνοδεύονται από στήμα και διακρίσεις και επιζητούν την ιδιωτικότητα και την τήρηση του ιατρικού απορρήτου. Ο φαρμακοποιός της κοινότητας, που τους γνωρίζει προσωπικά, σέβεται την ιδιωτικότητά τους και φροντίζει να τους παρέχει την εξατομικευμένη φροντίδα που έχουν ανάγκη με την απαραίτητη διακριτικότητα που τους αρμόζει».

Στο όριο της εξόδου Καραμανλής - Παπακώστα λόγω κακουρηγημάτων

Δοκιμάζονται οι αντοχές της κυβέρνησης

Το «όχι» σε εκλογές και η διαχείριση της κρίσης

**ΑΡΧΕΙΣ ΑΣΥΛΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΛΛΗΒΔΗΝ
ΚΑΤΑΔΙΚΕΣ ΓΙΑ ΜΙΚΡΟΡΟΥΣΦΕΤΙΑ
ΣΤΗ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ «ΟΠΕΚΕΠΕ 2»**

Ο Τσιάρας έφυγε από υπουργός για μια επιδότηση €190, ο Βαρτζόπουλος γιατί προώθησε ένα αίτημα αγρότη με SMS και ο Μπαράκας ένα email γεωπόνου ■ **Γκρίνια στους βουλευτές για τους κυβερνητικούς χειρισμούς**

**ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ
ΤΟΥ «ΜΑΡΤΥΡΙΟΥ ΤΗΣ ΣΤΑΓΟΝΑΣ»
ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑ**

Από το καλοκαίρι του 2025 έρχονται κατατμημένες δικογραφίες με ηχογραφημένες συνομιλίες πολιτικών προσώπων και αναμένεται συνέχεια. Στην κυβέρνηση αναρωτιούνται αν υπάρχει πολιτική σκοπιμότητα

ΠΡΟΑΝΑΚΡΙΤΙΚΗ-EXPRESS ΓΙΑ ΛΙΒΑΝΟ ΚΑΙ ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ

Γιωργος Ευγενίδης, Χρήστος Μπόκας

Δικογραφία ΟΠΕΚΕΠΕ 2

ΔΟΚΙΜΑΖΟΝΤΑΙ οι αντοχές της κυβέρνησης

Προανακριτική εξπρές για Λιβανό και Αραμπατζή. Το «όχι» σε εκλογές από τον πρωθυπουργό και η αντιμετώπιση της κρίσης με μίνι ανασχηματισμό. Γκρίνια στους βουλευτές για τους κυβερνητικούς χειρισμούς. Ερωτήματα για τη μέθοδο του «μαρτυρίου της σταγόνας» από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία

 Του Γιώργου Ευγενιδη
g.evgenidis@yahoo.gr

Η δειτέρα φορά που το Μέγαρο Μαξίμου βρέθηκε αντιμέτωπο με το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ ήταν ακόμα πιο... οδύνηρη από την προηγούμενη, καθώς τέσσερις υπουργοί και υπουργοί ωθήθηκαν σε παραίτηση. Συνολικά, η επίκληση 20 βουλευτών του κυβερνώντος κόμματος να είναι ελεγχόμενοι δεν είναι διόλου κολακευτική. Ο **Κυριάκος Μητσοτάκης**, όμως, ήταν προ τετελεσμένου γεγονότος από τη στιγμή που είχε δημιουργηθεί το προηγούμενο του περασμένου Ιουνίου, όταν είδαν την πόρτα της εξέδρου ο **Μάκης Βορίδης**, ο **Γάσος Χατζηβασιλείου** και ο **Διονύσιος Σταμενίτης**. Εξ ου και ξεκίνησε τις προετοιμασίες από την Πέμπτη. Ήδη οι πρώτες πληροφορίες έφταναν στο Μέγαρο

Μαξίμου, γι' αυτό και ο πρωθυπουργός επικοινωνήσε από την Πέμπτη με τον πρόην αντιπρόεδρο της Κομισιόν, **Μαργαρίτα Σκωνά**, που του ζήτησε να αναλάβει υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης, αλλά και με τον πρόην υπουργό Πολιτικής Προστασίας, **Βαγγέλη Τουρνά**, ο οποίος ανεκλήθη από την εφεδρεία, καθώς είχε αποχωρήσει πριν από μερικούς μήνες οικειοθελώς. Η ειδοποίησή διαφορά αυτής της υπόθεσης που έφερε το Μέγαρο Μαξίμου σε ακόμη δυσκολότερη θέση ήταν η ποινική αδειολόγησή από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία των συνμιλών που αφορούν 11 βουλευτές της Ν.Δ., επί τη βάση των οποίων ζήτησαν την άρση της ασυλίας τους. Δύο βουλευτές, μάλιστα, ελέγχονται για κακοουργήματα (**Κώστας Ακ. Καραμανλής** και **Κατερίνα Παπακώστα**), ενώ επιβαρυντικές είναι και οι συμμοιλίες για τους δύο πρόην υπουργούς που

παραιτέμονται να αδειολογηθούν από τη Βουλή με βάση το άρθρο 86 (**Σπύλιος Λιβανός**, **Φωτεινή Αραμπατζή**). Ο κ. Μητσοτάκης αντιλαμβάνεται ότι αυτή η υπόθεση δεν είναι σαν την προηγούμενη, καθώς αφενός αθροίζεται σε μια ήδη υπάρχουσα φθορά, αφετέρου το σφάλμα δεν μοιάζει να κλείνει. Εξ ου και ο χειρισμός του δεν είναι ο ίδιος. **Οι εκλογές** Πάντως, στο εσωτερικό της κυβέρνησης υπάρχει περισκεψη για τη μέθοδο της «ομάμοποίησης» που έχει ακολουθήσει ως προς τις δικογραφίες η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία. Ένα ακόμα στοιχείο προβληματικού είναι ότι στη δεύτερη δικογραφία περιλαμβάνονται στοιχεία που υπήρχαν και στην πρώτη του Ιουνίου, όμως τώρα αδειολογούνται ποινικά, ενώ από τότε είχαν δημιουργηθεί εντυπώσεις χωρίς νομική τεκμηρίωση. Χωρίς να το λένε

ευθέως, κυβερνητικά στελέχη αποδίδουν σε αυτούς τους χειρισμούς και μία αίσθηση πολιτικότητας που απαδει του θεσμικού ρόλου. Ο πρωθυπουργός επιχειρήσει το αρχικό damage control με τον ταχύ ανασχηματισμό. Ήδη στις 12.30 της Παρασκευής είχαν ανακοινωθεί οι νέοι υπουργοί, είχαν ήδη παρατηθεί ο γραμματέας της Ν.Δ. **Κώστας Σκρέκας** και ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος, **Νότης Μητράκης**. Σημειώστέον ότι ο κ. Σκρέκας είχε το νευραλγικό καθήκον να «φρέξει» το συνέδριο της Ν.Δ. τον Μάιο, καθήκον που περνά πλέον στον κομματικό εξ απορρήτων του πρωθυπουργού, **Στέλιο Κονταδάκη**, καθώς ο νέος γραμματέας που θα επιφορτιστεί με το καθήκον της προεκλογικής εκστρατείας θα προκύψει από τη νέα Πολιτική Επιτροπή που θα εκλεγεί. Ο ανασχηματισμός έχει και μηνύματα. Ίδιος η επιστηράτευση του κ. Σκωνά μετά από σχεδόν

Δικογραφία ΟΠΕΚΕΠΕ 2

Στο όριο της εξόδου Καραμανλής και Παπακώστα για τα κακούργηματα

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 4

τέσσερις δεκαετίες στις Βρυξέλλες, αντιπροσωπεύει τη διάθεση του κ. Μπισσιτάκης για ρήξεις σε ό,τι αφορά τον αγροτικό κόσμο μετά την υπαγωγή του ΟΠΕΚΕΠΕ στην ΑΑΔΕ.

Ο κ. Σχοινιάς για πρώτη φορά αναλαμβάνει υπουργικά καθήκοντα, καθώς στην εγκάρια πολιτική έχει εμπλακεί μόνο ως ευρωβουλευτής της Ν.Δ. την περίοδο 2007-2009. Ήθελε να δώσει οριστικό τέλος στο θέμα της υποψηφιότητας στην Α' Θεσσαλονίκης στις επόμενες εκλογές, καθώς δεχόταν επίμονο φέρετρο από τον προθυπουργό. Πλέον, κλήθηκε σε μια δύσκολη αποστολή και σε μια περίεργη συγκυρία.

Με τον στοχευμένο ανασχηματισμό, όμως, ο κ. Μπισσιτάκης θέλει να δείξει και άλλα πράγματα. Αφενός δεν άνοιξε τη βεντάλια των αλλαγών πέραν των απολύτως αναγκαίων. Ενδεικτικό του γεγονότος ότι ο υφυπουργός Υγείας, **Δημήτρης Βαρτζόπουλος**, δεν αντικαταστάθηκε και οι αρμοδιότητές του πέρασαν στον **Αδώνη Γεωργιάδη**. Επίσης, μόνο ο **Μακάριος Λαζαρίδης** που αναλαμβάνει υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης προέρχεται από τα έδρανα της Ν.Δ.

Ο κ. Μπισσιτάκης δεν πίστευε στην ανάγκη ενός «εξλογικού ανασχηματισμού» και το έδειξε στην πράξη, καθώς είχε προφανώς χρόνο αντίδρασης. Επίσης, ο προθυπουργός θέλει να δείξει ότι δεν σκέφτεται σε καμία περίπτωση τις εκλογές, οι οποίες εξ αντικείμενου θα ήταν «αποστολή αυτοκτονίας» σε αυτή τη συγκυρία, τόσο την εσωτερική όσο και τη γεωπολιτική. Στόχος του είναι, όπως έχει επισημάνει και προσηφάσκει μέσω συνεργατών του στο «ΘΕΜΑ», να εξαντλήσει τη θητεία της Ν.Δ., αν και ορισμένοι εκτιμούν ότι πάντα υπάρχει στο τραπέζι η «οψιόν» μιας κάπως πρόωρης προσφυγής στις κάλπες μετά τη ΔΕΦ, τον Οκτώβριο ή τον Νοέμβριο.

Τα ψηφοδέλτια

Η υπόθεση πάντως θεωρείται απίθανο να μπει εδώ. Από το βρόδυ της Πέμπτης το παρασκώπιο είναι «οργισμένο» ως προς την τιμή του κ. Καραμανλή και της κυρίας Παπακώστα, ενώ κάποιος επέκτεινε την σκέψη τους και στην περίπτωση του κ. Σκρέκα. Τα σενάρια της άμεσης παραίτησης βουλευτών διαφεύκτικα, καθώς το Μέγαρο Μαξίμου θέλει να δώσει στους εμπλεκόμενους βουλευτές χρόνο να μελετήσουν τη δικογραφία και τους επίμαχους διαλόγους και να τοποθετηθούν πρώτοι αυτοί για τον εαυτό τους. Αλλάστε, όλες οι υποθέσεις δεν είναι ίδιες οικοδομικά και ηονικά, ενώ ορισμένες θεωρούνται και υποψηφίες προς... αρχιτέκτον από τη στιγμή που

θα αρθούν οι ασυλίες των βουλευτών και θα πάνε στη Δικαιοσύνη για εξηγήσεις επί των λεγομένων αυτών και των συνεργατών τους.

Με τα έως τώρα δεδομένα, πάντως, θεωρείται μάλλον απίθανο να είναι στα ψηφοδέλτια της Ν.Δ. ο κ. Καραμανλής και η κυρία Παπακώστα αν δεν έχει ξεκαθαρίσει η υπόθεση σε ό,τι τους αφορά. Για τον κ. Καραμανλή το δίλημμα υπήρξε και το 2023 λόγω της τραγωδίας των Τεμπών, όμως το Μέγαρο Μαξίμου του έδωσε την ευκαιρία να κριθεί από τους πολίτες. Εν προκειμένω,

εμπλεκόμενους, αλλά και ο γενικός γραμματέας του προθυπουργού, **Στέλιος Κουνιαζής**.

Πορεία στην ομίχλη

Θεωρείται δεδομένο ότι ο κ. Μπισσιτάκης θα επιχειρήσει «φήνη προς τα εμπρός», απλώς αυτό δεν είναι τόσο εύκολο. Μπορεί οι ημέρες του Πάσχα να προσφέρονται για ανάπαυση και καταλλαγή, όμως οι δυσκολίες για το Μέγαρο Μαξίμου είναι ακόμα μπροστά. Πέρα από τη διαδικασία των άρσεων ασυλίας, η κυβέρνηση θα πρέπει να αποφασίσει τι

βούλιο, αν και αυτό δεδομένα θα προκαλέσει την έκρηξη της αντιπολίτευσης που θα ζητήσει κανονική διερεύνηση.

Ο κ. Μπισσιτάκης επίσης αμέσως μετά το Πάσχα θα βρεθεί αντιμέτωπος με τον **Νίκο Ανδρουλάκη** και τους αρχηγούς της αντιπολίτευσης στην προημερησία διατάξεις συζήτηση στη Βουλή για τους θεσμούς και το κράτος δικαίου, που θα γίνει στις 16 Απριλίου. Και αν το κυρίως μενού προγραμματίζονταν να είναι οι υποκλοπές, πλέον η θεματική επεκτείνεται και στην υπόθεση του ΟΠΕΚΕΠΕ, οπότε ο προθυπουργός θα κληθεί να δώσει απαντήσεις εφ' όλης της ύλης.

Ενα ακόμα πρόβλημα για το Μέγαρο Μαξίμου είναι ότι η υπόθεση δεν μοιάζει να κλείνει. Αυτό δείχνει και η παραίτηση του υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης, **Χρήστου Κέλλα**, ο οποίος περιλαμβανόταν και στην πρώτη δικογραφία πέρυσι, αλλά γλίτωσε την πολιτική του καταπόνηση. Αυτή τη φορά αυτό δεν συνέβη, καθώς λέγονταν ότι συνομιλίες του θα περιλαμβάνονται σε νέο πακέτο που θα έρθει και θα αφορά νόμιμες υποκλοπές που έκανε η Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων της ΕΛ.ΑΣ. και το 2022. Συνεπώς, μπορεί τους επόμενους μήνες να έρθει ο «ΟΠΕΚΕΠΕ 3», καθώς η παρέλευση της πενταετίας είναι κρίσιμη για την παραγραφή τυχόν πλημμελημάτων.

Βαρύ κλίμα

Οι πολιτικοί, όπως και οι αξιωματικοί, είναι... παίκτες ψυχολογίας και αυτή την ώρα το κλίμα στο εσωτερικό της κυβέρνησης και της Ν.Δ. είναι βαρύ. Έτσι, πρόσωπα που αναφέρονται στη δικογραφία, αλλά θεωρούν ότι το βάρος των αποδείξεων είναι ισχνό, αισθάνονται «αδειασμένοι».

Σε αυτή την κατηγορία συγκαταλέγεται και κορυφαίος πρόην υπουργός, ο οποίος λάμβανε διαβεβαιώσεις από το Μέγαρο Μαξίμου ότι κάθε περίπτωση θα αξιολογηθεί ξεχωριστά και με βύθση τα πραγματικά περιστατικά. Επίσης, οι βουλευτές της Ν.Δ. θεωρούν ότι διαμορφώνεται ένα σκηνικό «δικαστικής ομηρίας» για την κυβέρνηση, ενώ στις καρδιές των πολιτών τους λένε ότι πλέον τελειν να ποινικοποιηθεί ακόμα και η μεσοάδρηση μεταξύ πολιτών και δημοσίων υπηρεσιών, που είναι βασικό σκέλος της δραστηριότητάς τους, ενώ τακτικά ζητείται κεντρικά να λειτουργήσουν ως «συνδεδεμένοι» με τις τοπικές κοινωνίες. Και στο Μαξίμου όμως αντιλαμβάνονται ότι πορεύονται ανάμεσα σε συμπληγάδες - και μάλιστα σε ένα σκηνικό που προσμοιάζει με τέλεια καταγιάδα τόσο λόγω των θεσμικών όσο και των γεωπολιτικών προκλήσεων.

Η Ευρωπαϊκή Εισαγγελέας, Λιάουρα Κοβέσι

Από το καλοκαίρι του 2025 έρχονται από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία κατατημένες δικογραφίες με ηχογραφημένες συνομιλίες πολιτικών προσώπων και αναμένεται συνέχεια. Στην κυβέρνηση αναρωτιούνται αν υπάρχει πολιτική σκοπιμότητα.

η στάθμιση είναι δια φορετική και θεωρείται μάλλον ουτοπικό κάποιος που κατηγορείται για κακούργημα να είναι κανονικά στα ψηφοδέλτια. Το Μέγαρο Μαξίμου θα περιμένει την εκδήλωση προθέσεων, αν όμως δεν φραειφός στο τούνελ, τότε ο κ. Μπισσιτάκης είναι πολύ πιθανό να αναλάβει ο ίδιος την πρωτοβουλία των κινήσεων.

Επίσης, η κόκκινη γραμμή δεν μπαίνει στο δίπολο «κακούργημα ή πλημμέλημα», καθώς και τα πλημμελήματα αξιολογούνται με διαφορετικό τρόπο, συνεπώς το «μυλόκο» για τα ψηφοδέλτια μπορεί να αφορά και άλλα πρόσωπα. Χειρισμό εκ μέρους του Μεγαρού Μαξίμου κάνει ο υφυπουργός παρά το προθυπουργό, **Γιώργος Μυλωνάκης**, ο οποίος έχει μιλήσει με αρκετούς

χειρισμό θα κάνει στην υπόθεση Λιβανού - Αραμπατζή. Το καλοκαίρι δεν «σκόκοσε το γάντι» της αντιπολίτευσης για τον κ. Βορίδη και τον **Λευτέρη Αυγενάκη** και πρότεινε τη σύσταση Εξειδικευμένης Επιτροπής. Εν προκειμένω, όμως, τα στοιχεία είναι πιο επιβαρυντικά.

Για παράδειγμα, ο κ. Καραμανλής βαρύνεται με κακούργημα, καθώς συνεργάτης του μαζί με συνεργάτη του κ. Λιβανού. Με άλλα λόγια, ανοίγει παράθυρο για Προανακριτική Επιτροπή, καθώς και η εμπλοκή της κυρίας Αραμπατζή είναι ουσιαστική και απειθείας και όχι περιστασιακή. Υπό αυτή την έννοια, μοιάζει πιθανό να επιστρατευτεί το μοντέλο της fast track Προανακριτικής Επιτροπής που θα στελέξει τους δύο πρόην υπουργούς στο Δικαστικό Συμ-

Δικογραφία ΟΠΕΚΕΠΕ 2

ΚΑΚΟΥΡΓΗΜΑΤΑ, ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΑΡΣΕΙΣ ΑΣΥΛΙΑΣ ΓΙΑ ΜΙΚΡΟΡΟΥΣΦΕΤΙΑ

Οι επιμαχοί διάλογοι ■ Επιβαρυντικά στοιχεία για τη βουλευτή Τρικάλων Κατερίνα Παπακώστα και τον πρώην υπουργό Κώστα Καραμανλή

■ Όμως ο Τσιάρας έφυγε από υπουργός για μία επιδότηση €190 που δεν ζήτησε ο ίδιος αλλά συνεργάτης του, ο Βαρτζόπουλος γιατί προώθησε ένα αίτημα αγρότη με SMS και ο Μητράκας ένα email γεωπόνου _ Του **Χρήστου Μπόκα**

Κώστας Τσιάρας

Ο πρώην υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης κατηγορείται επειδή συνεργάτης του ζητά να διευθετηθεί ζήτημα κτηνοτρόφου που κινδύνευε με πρόστιμο μόλις 190 ευρώ

Ισοχρές αναταράξεις και σοβαρές ποινικές εξελίξεις προκαλούν οι δύο δικογραφίες της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας για τον ΟΠΕΚΕΠΕ που διαβίβασταν στη Βουλή και ζήτησαν άρση ασυλίας 11 εν ενεργεία βουλευτών και παραπομπή σε προανακριτική εξέταση του πρώην υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης **Σπύλιου Λιβανού** και της υφυπουργού του, το 2021, **Φωτεινής Αραμπατζή**. Σύμφωνα με πληροφορίες, το προηγούμενο διάστημα οι Ευρωπαϊκοί εισαγγελείς ερεύνησαν με ιδιαίτερη επιμονή συνολικά 48 πολιτικά πρόσωπα που «πλάστηκαν» από τις νόμιμες συνδικαλιστικές των ελεγκτικών αρχών να επικοινωνούν με την ηγεσία του ΟΠΕΚΕΠΕ ζητώντας να διευθετηθούν υποθέσεις παραγωγών και κτηνοτρόφων κυρίως τις εκλογικές τους περιφέρειες.

Όπως προκύπτει από τις δύο δικογραφίες που έφτασαν στο Κοινοβούλιο, η εξέταση των 48 υποθέσεων οδήγησε την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία σε ενδείξεις ενδεχόμενης τέλεσης αδικημάτων για τα 13 πρόσωπα, όλα προερχόμενα από τη Νέα Δημοκρατία. Σύμφωνα με τις ίδιες πηγές, οι περισσότερες υποθέσεις απορρίφθηκαν είτε γιατί τα αιτήματα των βουλευτών ήταν νόμιμα, είτε γιατί δεν ικανοποιήθηκαν από τη διοίκηση του ΟΠΕΚΕΠΕ.

Επιβαρυντικά στοιχεία

Η δικογραφία περιλαμβάνει υποθέσεις με επιβαρυντικά στοιχεία που «κάνει» τους εμπλεκόμενους. Ως πιο βαριά περίπτωση χαρακτηρίζεται αυτή της βουλευτή Τρικάλων **Κατερίνας Παπακώστα**, καθώς ο νόμιμος «κορμός» την έπαισε να ζητά παραβίαση του ηλεκτρονικού συστήματος του ΟΠΕΚΕΠΕ προκειμένου να προστεθεί μη σύμφωνο δικαιολογητικό και να «εμπλοκαρισθεί» έτσι η πληρωμή επιδότησης 142.000 ευρώ.

Στην κατηγορία της κακουγειναιότητας εμπίπτουν επίσης και οι πρώην υπουργοί **Κώστας Καραμανλής** και **Σπύλιος Λιβανός**, καθώς η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία τους αποδίδει καθοδηγητικό ρόλο προκειμένου να πληρωθούν

37 παραγωγοί από την περιοχή των Σερρών συνολικά ποσό περίπου 900.000 ευρώ, αν και ο οργανισμός είχε απορρίψει την αρχική τους αίτηση.

Την ίδια στιγμή, πολλοί βουλευτές με γνώση των στοιχείων που διαβίβασταν την περασμένη Παρασκευή στη Βουλή εκφράζουν ισοχρές επιφυλάξεις για το νομικό υπόβαθρο

«κλείσιμης τα πολιτικά μας γραφεία», αναφέρουν χαρακτηριστικά.

Εξίσου χαμηλής νομικής αξιολόγησης χαρακτηρίζουν την υπόθεση που προκάλεσε την παραίτηση από το υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης του κ. **Κώστα Τσιάρα**. Από τα έγγραφα προκύπτει ότι δεν μιλά ο ίδιος, αλλά συνεργάτης του, ο οποίος ζητά να διευθετηθεί

Τι λέει για τον Κώστα Καραμανλή

2. Α. ημερ 11/09/2021 έλαβα χώρα τηλεφωνική επικοινωνία με τον τότε Πρόεδρο του ΟΠΕΚΕΠΕ Δημήτριο ΜΕΛΑ του Σταύρου και του Πασαάνια ΑΓΡΕΒΗ του Χρήστου-Ανδρέα, συνεργάτη του τότε Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (υπ' αριθ. 1145/DVD 17 τηλεφωνική κλήση), κατά την οποία ο δεύτερος αναφέρει στον πρώτο: «αυτή η υπόθεση του ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ... που ενδιαφέρει ο... που είναι τριάντα εφτά (37) άτομα, με έναν εκ με τα βιολογικά [μενοώντας τον Κωνσταντίνο ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ του Αγύλλου, βουλευτή Σερρών από το 2015 μέχρι σήμερα], Ο Δημήτριος ΜΕΛΑΣ του λέει πως αφορά τον [redacted] και ο Πασαάνιας ΑΓΡΕΒΗΣ συμφωνεί. Ο ΑΓΡΕΒΗΣ εν συνεχεία τον ρωτά: «Πώς θα το τρέξουμε αυτό για να το σπείσουμε». Ο ΜΕΛΑΣ του απαντά: «Λοιπόν κοιτάξτε να σου πω κάτι. Υπέ, ε... είχε εγχείριση μία αυτίστηρα όταν είχαν έρθει κάποιοι απ' τον ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ σε μια συσκευή... Λοιπόν και είχε ο Υπουργός τι θα μπορούσε να γίνει. Αλλά εγώ λοιπόν τότε ότι επειδή είχαμε στείλει στην έε... ο φορέας που καθόριζε τους εμμ... πώς να το πω, το την όποια παρέκκλιση θα μπορούσε να γίνει ή την όποια αναγνώριση της παρέκκλισης είναι οσοσο, η βιολογική... εντάξει. Από 'κει βγήκε. Εμείς ερχόμαστε και εφαρμόζουμε. Την πληρωμή... Λοιπόν. Είπα

που συνοδεύει αρκετά από τα αιτήματα άρσης ασυλίας. Κάνοντας μάλιστα και νομική ανάλυση του άρθρου 62 του Συντάγματος, υποστήριξαν ότι υπάρχουν εσθρόφαλμες περιπτώσεις όπου ο βουλευτής εμφανίζεται να δρα στο πλαίσιο των κοινοβουλευτικών του καθηκόντων και θα έπρεπε να προστατευθεί. Ως χαρακτηριστικότερο παράδειγμα επικαλούνται τον φάκελο του κ. **Νότη Μητράκα**. Ο βουλευτής Χίου «κατηγορείται» από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία γιατί προώθησε στον ΟΠΕΚΕΠΕ, χωρίς άλλο σκόδιλο, υπόμνημα αιτιολογημένο με υπογραφή δασολόγου-γεωπόνου που καταγράφει παρατηρίες του Οργανισμού στον υπολογισμό της επιδότησης που δικαιούταν παραγωγός του νομού. «Αν το να δεχόμαστε σιμωλιές μας και να προσπαθούμε να τους επιλύσουμε υπάρχει πρόβλημα αποπειλεί αδικημα, τι να πούμε; Ας

ζητήμα κτηνοτρόφου που κινδύνευε με πρόστιμο μόλις 190 ευρώ λόγω εργασιών που έκανε η Περιφέρεια Θεσσαλίας μετά τις καταστροφές του «Ιανού» που εμπέρασαν τον βοσκότοπό του.

Αντίστοιχη περίπτωση φαίνεται ότι είναι και του κ. **Δημήτρη Βαρτζόπουλου**, καθώς ζητείται η άρση της ασυλίας του για ένα «δες να σιμωρείς» που έστειλε στον τότε πρόεδρο του ΟΠΕΚΕΠΕ και το οποίο συνοδεύε με το πρόβλημα που του είχε επικοινωνήσει νορτίερο παραγωγός της εκλογικής της περιφέρειας.

■ **Κατερίνα Παπακώστα**. Η υπόθεση της βουλευτή Τρικάλων είναι η πιο επιβαρυντική από το σύνολο των εμπέρους υποθέσεων, καθώς ελέγχεται για ηθική αυτουργία σε απιστία, απόπειρα σε υλιολογική και ψευδή βεβαίωση. Η βουλευτής εμφανίζεται να συ-

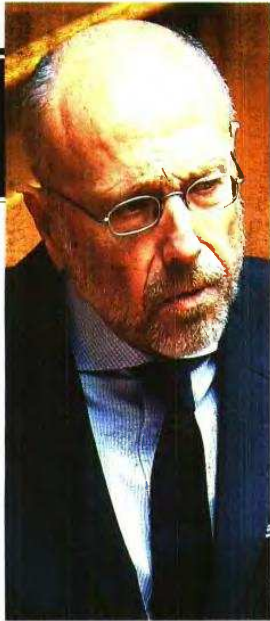
νομιλεί με τον κ. Μελά και να ζητά παραβίαση του ηλεκτρονικού συστήματος του ΟΠΕΚΕΠΕ προκειμένου να προστεθεί παρανόμως απαραίτητο έγγραφο ώστε να «εμπλοκαρισθεί» ΑΦΜ και να εισπράξει επιδότηση ύψους 142.000 ευρώ. Ο κ. Μελάς, με τη σειρά του, επικοινωνήσε με κτηνίατρο, του ζήτησε να διευθετήσει το αίτημα της κυρίας Παπακώστα και να προσθέσει στον φάκελο ένα έγγραφο το οποίο δεν υπήρχε στην αίτηση.

■ **Κώστας Καραμανλής - Σπύλιος Λιβανός**. Βαρύτατα θεωρείται η περίπτωση του βουλευτή Σερρών Κώστα Ακ. Καραμανλή. Καιτοι δεν συνομιλεί ο ίδιος, αλλά στέλεχος του γραφείου του με στέλεχος του γραφείου του τότε υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης Σπύλιου Λιβανού για υποθεση πληρωμής 37 βιολογικών κτηνοτρόφων του Νομού Σερρών, εντοίσις οι διάλογοι που γίνονται θεωρούνται άκρας επιβαρυντικοί και επεφέρουν ηθική αυτουργία σε αυτή με ευρωπαϊκά κριτήρια σε βαθμό κακουγειναιότητας. Αυτή η υπόθεση είναι που οδηγεί και τον κ. Λιβανό στη «φάσση» του άρθρου 86.

Συγκεκριμένα, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία αποδίδει στα δύο πολιτικά πρόσωπα κεντρική καθοδήγηση ώστε 37 παραγωγοί να λάβουν οδήγηση από στέλεχος του ΟΠΕΚΕΠΕ προκειμένου να συντάξουν υπομνημα, καθώς η αρχική τους αίτηση είχε απορρίφθει από τον Οργανισμό. Η προσφυγή υποβλήθηκε από τον κ. Λιβανό και στους 37 παραγωγούς -οι οποίοι δραστηριοποιούνται στην εκλογική περιφέρεια του κ. Καραμανλή- δόθηκαν επιδοτήσεις περίπου 900.000 ευρώ. Σύμφωνα με τη δικογραφία, στον κ. Λιβανό αποδίδονται παράλληλα ελεγκτές ενέργειες για ευπρόσθετο παραγωγός της δικής του περιφέρειας.

■ **Κώστας Σκρέκας**. Υπάρχει απευθείας συνομιλία με τον τότε πρόεδρο του ΟΠΕΚΕΠΕ **Δημήτρη Μελά**. Ο βουλευτής, που εκείνη την περίοδο ήταν υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ενημερώνεται ότι αυτό που ζητά είναι παράτυπο και πως το σύστημα ηλεκτρονικής υποδοχής των αιτημάτων έχει

Δημήτρης Βαρτζόπουλος
Ο πρώην υφυπουργός Υγείας έστειλε στον τότε πρόεδρο του ΟΠΕΚΕΠΕ ένα SMS «δεν το αν μπορέισ», το οποίο συνδόνε με το πρόβλημα που του είχε επικοινωνήσει παραγωγός

Κατερίνα Παπακώστα
Η βουλευτής Τρικάλων ζήτησε παραβίαση του ηλεκτρονικού συστήματος για να προστεθεί μη σύννομο δικαιολογητικό και να ξεμπλοκαριστούν επιδοτήσεις συνολικού ύψους €142.000

Κώστας Καραμανλής
Στον πρώην υπουργό αποδίδεται καθοδηγητικός ρόλος προκειμένου να πληρωθούν 37 παραγωγοί των Σερρών συνολικό ποσό περίπου €900.000

ΚΥΡΙΑΚΗ 5 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2026 9

κλείσει καθώς παρήλθε η σχετική προθεσμία. Ωστόσο, ο βουλευτής επιμένει να εξυπηρετηθεί προβάλλοντας την ισχυρή κομματική ιδιότητα που προσώπου που κατέθεσε το αίτημα. Από την πλευρά του ο κ. Μελάς φέρνει να λέει ότι θα παρακάμψει το ηλεκτρονικό σύστημα και να το «κάνει κερτά», με τον κ. Σκρέκα να του δίνει τα εσώμα. Αμέσως μετά ο τότε πρόεδρος του ΟΠΕΚΕΠΕ καλεί υφιστάμενό του και του δίνει τις σχετικές κατευθύνσεις για την ικανοποίηση του αιτήματος, σημειώνοντας ότι πρέπει οποιοδήποτε να γίνει καθώς και ο ίδιος έχει ζητήσει άλλο ρουφρέ από τον Σκρέκα (επιδότηση άνω των 100.000 ευρώ για περιβαλλοντικά ζητήματα). Σύμφωνα με πληροφορίες, ο διάλογος έχει ως εξής:
Σκρέκας: Πρέπει να γίνει οποιοδήποτε.
Μελάς: Έχει κλείσει το ηλεκτρονικό σύστημα.
Σκρέκας: Πρέπει να γίνει.
Μελάς: Θα το κάνω κερτά.
Σκρέκας: Μπράβο, πολικάρι μου.
...
Μελάς: Εφίπασες το θέμα του Σκρέκα;
Υπάλληλος ΟΠΕΚΕΠΕ: Πες του, εξήγησέ του ότι έχει πρόβλημα με τους σπόρους της χρονιάς ο Β. Έχει ελλείψεις από σπόρους, να σου πει τι να του πει ο δικός μας.
Μελάς: Θα μας φανει χρήσιμος ο Σκρέκας, δες το το θέμα.
■ Χρήστος Μπουκόπος. Ο υποφάκελος που αφορά τον βουλευτή Μαγνησίας συνοδεύεται από... διάφορο διάλογο, ο οποίος πληροφορίες που έχει στη διάθεσή του το «ΘΕΜΑ» δείχνουν ότι η υπόθεσή του δεν έχει σοβαρές ποινικές διαστάσεις, καθώς ο παραγωγός για τον οποίο παρεμβάινει δικαιώθηκε τελικά με προσφυγή. Σύμφωνα με τις ίδιες πληροφορίες, ο ΑΦΜ του κτηνοτρόφου για τον οποίο παρενέβη ο βουλευτής «κοκκίνισε» το 2021 λόγω εγκυκλίου που εξέδωσε ο τότε υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης Σπύρος Λιβάνος, η οποία όριζε πως πλέον ο ΟΠΕΚΕΠΕ δεν θα δεχόταν ως επίδειγμα βοσκοτόπια αυτά που είναι με ιδιωματικά μισθωτήρια. Ο συγκεκριμέ-

νος κτηνοτρόφος μίσθωνε επί χρόνια το ακίνητο από τον παππού του, ο οποίος ωστόσο το 2021 πέθανε, αλλά δεν είχε βγει ακόμα το κληρονομητήριο που του το διαβίβαζε οριστικά.
Ο κ. Μπουκόπος εμφανίζεται να επικοινωνεί με τον κ. Μελά και να του ζητά να κάνει δεκτή την αίτηση του κτηνοτρόφου ώστε να βρύνεται στον νέο φάκελο, καθώς φαίνεται ότι δεν πρόκυψε κάτι μεμπτό και αρχαιοθετήθηκε. Για εκείνη βέβαια τη συνομιλία ο κ. Μπουκόπος είχε παρατηρηθεί από υφυπουργούς Ψηφιακής Διακυβέρνησης.
■ Γιάννης Κεραλογιάννης. Εμπλέκεται στην υπόθεση μέσω του τότε στεντού του συνεργάτη, διευθυντή του πολιτικού του γραφείου

να, ο συνεργάτης του τότε υπουργού Δικαιοσύνης συνομιλεί με το περιφερειακό γραφείο του ΟΠΕΚΕΠΕ στη Θεσσαλία μεταφέροντας την υπόθεση με το αγροεμπόριο που έχει αποκλειστεί από τις επιδοτήσεις «πρηνσιόματος» γιατί ένα μέρος του έχει καλυφθεί από χώματα λόγω των εργασιών συνεργείου της Περιφέρειας Θεσσαλίας σε παρακείμενο ρέμα. Μετά από παρέμβαση του γραφείου Τούρα, το περιφερειακό γραφείο του ΟΠΕΚΕΠΕ μίλησε με τα κεντρικά απ' όπου τους συνέστησαν να καθοδηγήσουν τον παραγωγό, ώστε αυτός με τη σειρά του να τους υποδείξει άλλο αγροεμπόριο που θα μπορούσε να ενταχθεί στο καθεστώς «πρηνσιόματος». Τελικά ο αγρότης με δικά του μέσα καθάρισε το αρχικό αγροεμπόριο εμβόδι 1,4 στρεμμάτων ώστε να μην έχει περαιτέρω προβλήματα και καταλογισμό προτίμιοι.
■ Φωτεινή Αραμπατζή. Ελέγχεται από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία για πράξεις που αφορούν την περίοδο που ήταν υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και παραπέμπεται στη Βουλή με τη διαδικασία του άρθρου 86 και τον νόμο περί ευθύνης υπουργών. Σύμφωνα με πληροφορίες, στις συνομιλίες που την επιβουρύνουν συμμετέχει η ίδια και εμφανίζεται να ζητά εξυπηρετήσεις για παραγωγούς της εκλογικής της περιφέρειας.
■ Νότης Μπαράκας. Νομικές ιδιομορφίες εμφανίζονται και ο φάκελος του Νότη Μπαράκα, καθώς στον διάλογο που του καταλογίζει η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία δεν συμμετέχει ο ίδιος, ούτε στενοί του συνεργάτες. Εμφανίζονται δύο υπάλληλοι του ΟΠΕΚΕΠΕ να λένε ότι «από που μας είχε έρθει από το γραφείο Μηταράκη έγινε. Να τον ενημερώσουμε». Σύμφωνα με τον κ. Μπαράκα, αυτό που είχε σταλεί στον Οργανισμό ήταν υπόμνημα απολογημένο με υπογραφή δασολόγου χωρίς όλη δική του αναφορά.
■ Δημήτρης Βαρτζόπουλος. Το αίτημα άρσης ασυλίας δεν συνοδεύεται από συνομιλία, αλλά από γραπτό μήνυμα που στέλνει ο ίδιος σε ανώτατο στέλεχος του ΟΠΕΚΕΠΕ. Ο βουλευτής και πρώην υφυπουργός Υγείας φαίνεται πως προσβεί το αίτημα που του είχε σταλεί νωρίτερα παραγωγός της εκλογικής του περιφέρειας με την προσωπική του υποσημείωση: «Δες το αν μπορέισ».
■ Μάξιμος Σενετάκας. Ο κ. Σενετάκας εμφανίζεται να ζητά από τον κ. Μελά να μεσοληφίσει για να εξυπηρετηθεί συγκεκριμένο ΑΦΜ.
Σενετάκας: ΑΦΜ Κ. [...] Εβγάλε 24 τόνους γάλα και θέλει να ζώα από 330 να μειωθούν σε 240.
Μελάς: Λοπόν, Μάξιμ, κοίταξε να σου πω. Τον Καψάλη θα σ' τον φτιάξω. Αλλά να του πεις να μη γυρίζει και κοκορεύεται στα καφενεία γιατί έχουν μείνει πολλοί σαν τον δικό του απέξω.
■ Θεόφιλος Λεονταρίδης. Η τετράδα των βουλευτών από τις Σέρρες κλείνει. Ο κ. Λεονταρίδης εμφανίζεται σε δεκάδες συνομιλίες να επιμένει με πειστικό και πολλές φορές προσβλητικό τρόπο να ικανοποιηθούν τα αιτήματά του.
■ Λάκης Βασιλειάδης. Η περίπτωση του βουλευτή Πέλλας χαρακτηρίζεται ως εξαιρετικά χαμηλής ποινικής σημασίας.

Το κακούργημα της Κατερίνας Παπακώστα

πληροφοριακό σύστημα είχε πλέον «κλειδώσει» την παρατηρία λόγω της καταγραφής του επιτόπιου ελέγχου από τους ελεγκτές. Παρό τούτα, η **αλλοίωση της Κτηνιατρικής Βάσης Δεδομένων** που ανέχθηκε και μεθόδωσε με την βουλευτή Αικατερίνη ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ ο Πρόεδρος του ΟΠΕΚΕΠΕ Δημήτριος ΜΕΛΑΣ, **παράγγει άμεσα και παράνομο οικονομικά αποτελέσματα το επόμενο έτη**. Ο παραγωγός Απόστολος Μ... αντί να αποβλήθει και να υποστεί τις ανώτερες ποινικές κυρώσεις για την ψευδή δήλωση του έτους 2020, **εμφανίστηκε στο σύστημα ως νομότυπος**, με αποτέλεσμα: Να λάβει το έτος 2021 αυξημένη κατανομή βοσκοτόπων (συνή για μεμωμένη κατά 50%), να εισπράξει αγροεμπόριο το ποσό των **27.800,16 ευρώ** για το 2021 και να συνεχίσει να εισπράττει ανεόχλητος, παράνομες ενισχύσεις το έτη 2022-2024, καθώς τα δικαιώματά του διατηρήθηκαν ενεργά γάρη στην **με άνω αναγκάλυψη**. Με την ως άνω πράξη του, ο Δημήτριος ΜΕΛΑΣ, παρά το

μη χάσει την επιδότηση ύψους περίπου 2.500 ευρώ. Από τον διάλογο βέβαια προκύπτει ότι προβαίνει ακόμα και σε υπερβολές προκειμένου να πείσει τον τότε πρόεδρο του Οργανισμού:
Μπουκόπος: Ρε πρόεδρε, θα αυτοκτονήσω. Έχω σταλεί εκεί για εκείνο το παιδί ένα πράγμα για να το λύσουμε, είναι πατέρας.
Μελάς: Α να, ναι, αυτό το θέμα. Ναι, θα το φτιάξουμε. Σ' το λέω, εγώ θα το φτιάξω παρά το γεγονός ότι είναι παρεκκλίση.
Τελικά φαίνεται ότι το θέμα δεν «φτιάχτηκε», καθώς ο δικαιούχος προχώρησε σε προσφυγή, δικαιώθηκε και εισέπραξε τα χρήματα αναδρομικά για το 2021.
Υπενθυμίζεται ότι συνομιλία του κ. Μπουκόπου για άλλη υπόθεση υπήρξε και στην πρώτη δικογραφία του ΟΠΕΚΕΠΕ κατά Βορίδη - Αυγενάκη, η οποία όμως δεν περιλά-

Γιάννη Τρουλιανού. Ο δεύτερος εμφανίζεται σε πλήθος συνομιλιών να σκεπεί πείσεις στα στελέχη του ΟΠΕΚΕΠΕ προκειμένου να «ξεμπλοκαριστούν» υποθέσεις ή να καθυστερηθούν έλεγχοι έως ότου πληρωθούν επιδοτήσεις παραγωγών του Ρεθύμνου, ορισμένοι εκ των οποίων βρίσκονται σήμερα προφυλακισμένοι ως μέλη εγκληματικής οργάνωσης που αποσπούσε παράνομους αγροτικές ενισχύσεις. «Είναι του Γιάννη, 100% δικός του», εμφανίζεται να λέει μεταξύ άλλων.
■ Κώστας Τούρας. Το αίτημα που υποβλήθηκε στον ΟΠΕΚΕΠΕ αφορούσε εξυπνήρηση παραγωγού, ο οποίος κινδύνευε με πρόστιμο μόλις 190 ευρώ λόγω χωματωματικών εργασιών που πραγματοποιούσε εκείνη την περίοδο η Περιφέρεια Θεσσαλίας για τις καταστροφές από τον «Ιανό» και επηρέαζε την ιδιοκτησία του. Συγκεκριμέ-

Οι «μαύρες τρύπες» της υγείας

Δύο εκθέσεις αποκαλύπτουν τις στρεβλώσεις στην ελληνική επικράτεια

ΤΗΣ ΜΑΡΘΑΣ ΚΑΪΤΑΝΙΔΗ

Τις στρεβλώσεις του συστήματος υγείας αποκαλύπτουν δύο νέες εκθέσεις, που... χαρτογραφούν το ΕΣΥ αλλά και τον ιδιωτικό τομέα. Οι Έλληνες συνεχίζουν να πληρώνουν ακριβά υπηρεσίες και φάρμακα, οι γεωγραφικές ανισότητες στην πρόσβαση παραμένουν αγκάθι, ενώ επιβεβαιώνεται για μία ακόμη φορά η κληρή απουσία νοσηλευτών στα δημόσια νοσοκομεία, με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Πιο συγκεκριμένα, από την τελευταία «Απογραφή Θεραπευτηρίων» της Ελληνικής Στατιστικής Εταιρείας (ΕΛΣΤΑΤ) προκύπτει ότι εντός των συνόρων λειτουργούν 266 θεραπευτήρια, όμως το 53% είναι ιδιωτικά.

Μία ακόμη σημαντική λεπτομέρεια είναι ότι εξ αυτών το 33,5% των μονάδων υγείας συγκεντρώνεται στην Αττική.

Επιπρόσθετα, τα στοιχεία μαρτυρούν για μία ακόμη φορά ότι η χώρα δεν πάσχει (τόσο) από γιατρούς όσο από νοσηλευτές. Εντούτοις, την περίοδο 2021-2024 καταγράφηκε αύξηση μόνο στο ιατρικό προσωπικό της τάξεως του 5,6%. Αντιθέτως, το νοσηλευτικό προσωπικό παρέμεινε στάσιμο κατά τα ίδια έτη (οριακή αύξηση κατά 0,2%).

Εν τω μεταξύ, παρότι η συντριπτική πλειονότητα (77%) των νοσηλευτών εργάζονται στο ΕΣΥ, η αναλογία νοσηλευτών αλλά και παραιατρικού

προσωπικού (τεχνολόγοι και βοηθοί εργαστηρίων, τεχνολόγοι ακτινολόγοι κ.ά.) είναι μεγαλύτερη στα ιδιωτικά θεραπευτήρια. Τι σημαίνει αυτό στην πράξη; Πως ο ιδιωτικός τομέας μετρά σαφώς λιγότερα κενά συγκριτικά με τη «μαύρη τρύπα» του Δημοσίου.

Επιπρόσθετα, ένα από τα πιο προβληματικά ευρήματα της δεύτερης έκθεσης, με τίτλο «Ελλάς με αριθμούς: Ιανουάριος - Μάρτιος 2026», είναι οι αμειώστες ιδιωτικές δαπάνες των ελληνικών νοικοκυριών. Οι ιδιωτικές πληρωμές αυξήθηκαν από 5,25 δισ. ευρώ το 2020 σε 6,8 δισ. ευρώ το 2024, ποσό που αντιστοιχεί σε συμμετοχή 34,2% στη συνολική χρηματοδότηση.

Εν τω μεταξύ, τα ίδια δεδομένα αποτυπώνουν τις σύγχρονες τάσεις που σταδιακά αλλάζουν – όταν αυτό είναι εφικτό – την εμπειρία θεραπείας και φροντίδας των ασθενών. Το πιο ενδεικτικό παράδειγμα είναι ότι προκύπτει μία αλλαγή σε ό,τι αφορά τη διάρκεια των υπηρεσιών υγείας, με τους γιατρούς να επενδύουν σε πιο «γρήγορες» πρακτικές και καινοτόμες διαδικασίες. Δεν είναι τυχαίο ότι οι κλίνες κλειστής νοσηλείας παρουσιάζουν μείωση κατά 1,7% τα έτη 2021-2024, ενώ αντίθετα οι κλίνες ημερήσιας νοσηλείας αύξησαν κατά 13%.

Στη χώρα λειτουργούν 266 θεραπευτήρια, όμως το 53% είναι ιδιωτικά

► Οι ιδιωτικές πληρωμές αυξήθηκαν από 5,25 δισ. ευρώ το 2020 σε 6,8 δισ. ευρώ το 2024, ποσό που αντιστοιχεί σε συμμετοχή 34,2% στη συνολική χρηματοδότηση

Όταν τα σπάνια νοσήματα γίνονται όλο και πιο συχνά

Οι σπάνιες ασθένειες που απασχολούσαν έως πρόσφατα την επιστήμη με την ιδιαιτερότητα και τη δύσκολη ιατρική διαχείρισή τους φαίνεται ότι σε αρκετές περιπτώσεις δεν είναι πλέον τόσο... σπάνιες.

Μάλιστα, τα στοιχεία δείχνουν πανελλαδική αύξηση των κρουσμάτων σε αρκετές κατηγορίες ασθενειών που κατατάσσονταν στο παρελθόν στις «λίστες» του υπουργείου Υγείας με τα σπάνια νοσήματα, ενώ σε κάποιες περιπτώσεις καταγράφεται έως και διπλασιασμός τους μέσα σε λίγα μόλις χρόνια. Την ίδια στιγμή, οι επιστήμονες σε όλο τον κόσμο ανακαλύπτουν μια νέα σπάνια ασθένεια κάθε δεύτερη μέρα.

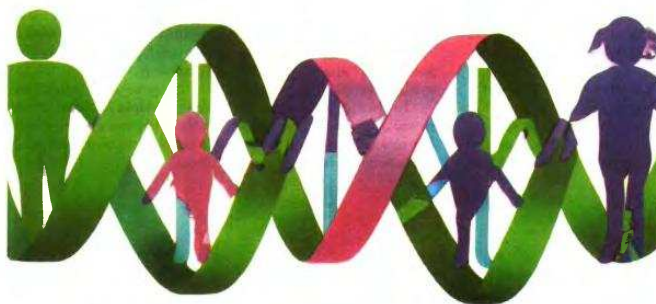
Βέβαια, η διάγνωση των σπάνιων ασθενειών γίνεται πλέον πιο εύκολα με νέα εργαλεία και γενετικού ελέγχου (κάτι που εν μέρει δικαιολογεί την αύξηση στους αριθμούς τους), ωστόσο τα στοιχεία αποκαλύπτουν ότι σε αρκετές περιπτώσεις απαιτείται πλέον διαφορετική ιατρική και επιχειρησιακή αντιμετώπισή τους από τα ιατρικά συστήματα των σύγχρονων κρατών.

Είναι χαρακτηριστικό ότι ενώ πριν από μία δεκαετία για να χαρακτηριστεί μια νόσος ως σπάνια θα έπρεπε να αφορά ένα άτομο σε πληθυσμό 10.000, πλέον η αναλογία αυτή έχει υποχωρήσει στον 1 ασθενή ανά 2.000 άτομα.

Ενα κλασικό παράδειγμα για την αύξηση των περιστατικών είναι η νόσος Crohn, μία χρόνια

Πανελλαδική αύξηση των κρουσμάτων σε αρκετές ασθένειες που είναι στις «λίστες» του υπουργείου Υγείας - Πώς είναι η ζωή ενός ανθρώπου με σπάνια νόσο, πώς γίνεται η διάγνωση και τι ρόλο παίζει η γενετική βάση;

Του Γιώργου Σακά

φλεγμονώδης νόσος του πεπτικού σωλήνα, η οποία όταν εντοπίστηκε θεωρήθηκε σπάνια, όμως πλέον τα περιστατικά που διαγιγνώσκονται οδηγούν στον «αποχαρακτηρισμό της».

Επίσης και άλλες νόσοι όπως η νωτιαία μυϊκή ατροφία και η κυστική ίνωση δεν είναι πια τόσο σπάνιες όσο άλλοτε.

Τα στοιχεία αποκαλύπτουν

ότι ως σήμερα 300 και πλέον εκατομμύρια συνανθρώπων μας πάσχουν από ένα νόσημα το οποίο δεν μπορεί να ταυτοποιηθεί, ενώ συνολικά οι σπάνιες ασθένειες που μέχρι σήμερα έχουν καταμετρηθεί εκτιμώνται σε περισσότερες από 7.000.

Στην πλειονότητά τους οι ασθένειες αυτές αποδίδονται σε κάποιο «πρωθλαμτικό» γονίδιο,

με τους μισούς ασθενείς σήμερα να είναι παιδιά.

Ζώντας με μια σπάνια ασθένεια

Ο Ερμής είναι ένα από αυτά τα παιδιά που διαγνώστηκε με μια ιδιαίτερα σπάνια νευρολογική νόσο πριν από περίπου 14 χρόνια, όταν μόλις είχε συμπληρώσει τον πρώτο χρόνο ζωής του. Ο πατέρας του Δημήτρης Αθανασίου εξομολογείται στο «Β» ότι η διάγνωση έγινε τυχαία, μετά από σύμπτωμο νοσήλια του μωρού στο νοσοκομείο με συμπτώματα γαστρεντερικής. Μετά από συγκεκριμένες εξετάσεις διαπιστώθηκε ότι το παιδί πάσχει από τη νόσο Duchenne.

«Η καθημερινότητα με ένα παιδί με Duchenne είναι γεμάτη αγάπη, αλλά και διαρκή ευθύνη» λέει σήμερα ο πατέρας του Ερμή. «Υπάρχουν φρονιμοθεραπείες, ιατρικά ραντεβού, παρακολούθηση καρδιολογικών και αναπνευστικών δεικτών, προσαρμογές στο σχολείο. Υπάρχει όμως και η βαθιά επίγνωση ότι ο χρόνος έχει διαφορετικό βάρος. Σε ορισμένα σπάνια νοσήματα, η καθυστέρηση πρόσβασης σε μια θεραπεία μπορεί να σημαίνει απώλεια λειτουργικότητας που δεν ανακάθεται» λέει χαρακτηριστικά. Ο ίδιος είναι σήμερα και αντιπρόεδρος της ΕΣΑΕ - Ένωση Σπάνιων Ασθενών Ελλάδος -, σπότε παρακολουθεί από κοντά κάθε εξέλιξη γύρω από τα στοιχεία ή την πολιτική διαχείρισή τους.

Στην περίπτωση της μυϊκής δυστροφίας Duchenne, βέβαια, η εικόνα παρουσιάζεται αντίστροφη και καταγράφεται μείωση περιστατικών παγκοσμίως και εκτιμάται ότι η αναλογία 1 περιστατικό ανά 3.500 γεννήσεις αγοριών έχει υποχωρήσει σε 1 στις 7.000. Και αυτό επειδή η υποψία για την

υπαρξη του κληρονομικού υποβήθρου προλαμβάνει τις νέες γεννήσεις παιδιών που έχουν τη νόσο.

Αύξηση διαγνώσεων στην Ελλάδα

Τα τελευταία χρόνια, η εικόνα στον χώρο των σπάνιων νοσημάτων μεταβάλλεται με ταχύτητα που μέχρι πρότινος φάνταζε αδιανόητη. Για δεκαετίες, οι ασθενείς, οι οποίοι στην Ελλάδα εκτιμώνται στο μισό εκατομμύριο, και οι οικογένειές τους βρίσκονταν αντιμετώπιση με μια επίπονη και συχνά αδιέξοδη διαδρομή προς τη διάγνωση. Σήμερα, όμως, η πρόοδος της γενετικής, η ανάπτυξη νέων τεχνολογιών και η ενδυνάμωση της διεθνούς συνεργασίας διαμορφώνουν ένα νέο τοπίο.

Ο κ. Αθανασίου εξηγεί ότι «ήμερα, με τις τεχνολογίες ανάγνωσης γονιδίων, μπορούμε να αναζητούμε πολύ περισσότερες νόσους». Επίσης ο προγεννητικός και προληπτικός γενετικός έλεγχος έχει πλέον ενσωματωθεί στην καθημερινή ιατρική πρακτική.

Σήμερα, εκτιμάται ότι υπάρχουν στη χώρα περίπου 7.000 έως 8.000 καταγεγραμμένες σπάνιες νόσοι, οι περισσότερες εκ των οποίων έχουν γενετική βάση. Πρόκειται για παθήσεις με πολύ χαμηλό επιπολασμό, συχνά μικρότερο από 1 στους 2.000 ανθρώπους, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις αγίζει ακόμη και το 1 στο εκατομμύριο.

Ο ρόλος της διεθνούς συνεργασίας

Σε αυτό το δυναμικό περιβάλλον, η διεθνής συνεργασία αναδεικνύεται ως καθοριστικός παράγοντας. Ο Αλέξης Αρζιμανόγλου είναι καθηγητής και συντονιστής των Ευρωπαϊκών Δικτύων Αναφοράς (ERN), μιας πρωτοβουλίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης που στοχεύει στη βελτίωση της διάγνωσης και της φροντίδας.

«Η ανάγκη για έγκαιρη και ακριβή διάγνωση, η ισότιμη πρόσβαση στις θεραπείες και η τοποθέτηση του ασθενούς στο επίκεντρο της φροντίδας αποτελούν βασικές αρχές» λέει ο ίδιος μιλώντας στο «Β». Τα ERN αποτελούν ένα μοναδικό μοντέλο συνεργασίας, που συνδέει εκατοντάδες νοσοκομεία και εξειδικευμένες μονάδες σε όλη την Ευρώπη. Ετσι, οι γιατροί μπορούν να συμβουλευτούν ειδικούς από άλλες χώρες, να ανταλλάσσουν δεδομένα και να αξιολογούν πολύπλοκα περιστατικά από κοινού.

Ωστόσο, παρά την πρόοδο, η Ελλάδα εξακολουθεί να αντιμετωπίζει προκλήσεις. Υπάρχουν εξειδικευμένα κέντρα και σημαντική επιστημονική γνώση, ωστόσο η διασύνδεση μεταξύ των δομών δεν είναι πάντα επαρκής. Οι ασθενείς συχνά χρειάζονται να περάσουν από πολλαπλά στάδια μέχρι να φθάσουν στον κατάλληλο ειδικό. Στην Ελλάδα διαθέτουμε 44 κέντρα εμπειρογνώμοσύνης και πάνω από 200 ειδικά ιατρεία, όμως και πάλι αυτό δεν είναι αρκετό.

7.000 και πλέον είναι οι καταγεγραμμένες σπάνιες παθήσεις

500.000 Έλληνες εκτιμάται ότι ζουν με μια σπάνια νόσο

100-200 νέες σπάνιες ασθένειες εντοπίζονται επιστημονικά κάθε χρόνο

70% των σπάνιων παθήσεων αποδίδεται σε κάποιο γονίδιο

11. ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΟΝΤΑΣ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Μέσο: . . . . . ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ_Β2

Ημ. Έκδοσης: . . .05/04/2026 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .05/04/2026

Σελίδα: 21

ΓΝΩΜΗ
Του **Θάνου**
Δημόπουλου

Διαμορφώνοντας το μέλλον της έρευνας

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Ερευνας (European Research Council - ERC, <https://erc.europa.eu/homepage>) από την ίδρυσή του έχει καθιερωθεί ως ο πλέον emblematicός θεσμός χρηματοδότησης έρευνας αιχμής στην Ευρώπη, με βασική αρχή την έμφαση στην επιστημονική αριστεία και την πρωτοτυπία των ιδεών, ούτως ώστε να συμβάλει στη διαμόρφωση του μέλλοντος της ευρωπαϊκής και παγκόσμιας επιστήμης. Προέτους έλλαβα πρόσκληση να μετέχω ως αξιολογητής (reviewer) ερευνητικών προτάσεων υποψηφίων για χρηματοδότηση στο πλαίσιο των Advanced Grants του ERC. Η συμμετοχή ως αξιολογητής σε αυτή τη διαδικασία είναι ιδιαίτερα τιμητική δεδομένου ότι η επιλογή των αξιολογητών στηρίζεται σε αυστηρά ερευνητικά και ακαδημαϊκά κριτήρια. Πρόκειται για προγράμματα που χρηματοδοτούνται με 2,5 έως 3,5 εκατομμύρια ευρώ, θεωρούνται τα πιο σημαντικά στην Ευρώπη και είναι ιδιαίτερα ανταγωνιστικά δεδομένου ότι χρηματοδοτείται περίπου το 5% των προτάσεων.

Η διαδικασία αξιολόγησης των προτάσεων του ERC θεωρείται διεθνώς πρότυπο. Η αξιολόγηση πραγματοποιείται σε δύο φάσεις. Στην πρώτη φάση εξετάζεται συνοπτικά η ιδέα και το επιστημονικό αποτύπωμα του ερευνητή, ενώ στη δεύτερη φάση αναλύεται σε βάθος η πρόταση μέσω εκτεταμένης τεκμηρίωσης και αναλυτικής αξιολόγησης. Η ερευνητική πρόταση, που περιορίζεται σε πέντε σελίδες και σε τέσσερις σελίδες για το βιογραφικό του κύριου ερευνητή στην πρώτη φάση, είναι λογική γι' αυτόν που ετοιμάζει την πρόταση αλλά και για τους αξιολογητές δεδομένου ότι είχαμε 187 προτάσεις για την αρχική αξιολόγηση. Στην πρώτη φάση, αποκλείστηκε το 80% των προτάσεων, με τις υπόλοιπες να περνούν στη δεύτερη φάση, όπου απαιτείται η πρόταση να μην ξεπερνάει τις 15 σελίδες. Οι προτάσεις αυτές αποστέλλονται σε τουλάχιστον πέντε εξωτερικούς κριτές. Οι κύριοι ερευνητές καλούνται να παρουσιάσουν σε οκτώ λεπτά την πρότασή τους διαδικτυακά και ακολουθεί συνέντευξη από την ομάδα αξιολογητών διάρκειας 18 λεπτών. Μετά την ολοκλήρωση αυτής της διαδικασίας πραγματοποιείται η τελική επιλογή των προτάσεων. Οι προτάσεις αυτές, ακόμη και αν δεν χρηματοδοτηθούν, μπορούν να υποβληθούν σε άλλους φορείς.

Η εμπειρία της συμμετοχής ως κριτής (reviewer) στην Α' και Β' φάση της αξιολόγησης προσφέρει μια μοναδική οπτική για το εύρος και το βάθος της σύγχρονης επιστημονικής έρευνας. Ο ρόλος του αξιολογητή δεν περιορίζεται σε μια απλή βαθμολόγηση, αλλά περιλαμβάνει ουσιαστική επιστημονική κρίση, σύγκριση διαφορετικών ερευνητικών προσεγγίσεων και συμβολή στη διαμόρφωση των ερευνητικών προτεραιοτήτων της Ευρώπης, το οποίο σαφώς συνεπάγεται και υψηλό αίσθημα ευθύνης. Οι αξιολογητές αποτελούν τον πυρήνα της διαδικασίας, καθώς η εμπειρία και η κρίση τους καθορίζουν σε μεγάλο βαθμό την τελική επιλογή.

Σε αντίθεση με άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία, το ERC δεν δίνει έμφαση σε γραφειοκρατικά κριτήρια ή προκαθορισμένα «παραδοτέα», αλλά εστιάζει στην επιστημονική ιδέα καθαυτή. Ο προϋπολογισμός δεν απαιτείται να είναι πολύ αναλυτικός. Το βιογραφικό του κύριου ερευνητή του κάθε προγράμματος αξιολογείται βασικά ως απόδειξη ότι ο κύριος ερευνητής έχει τις δυνατότητες να πραγματοποιήσει το πρόγραμμα που προτείνει (σχετικές δημοσιεύσεις, απαραίτητες εργαστηριακές υποδομές, συνεργασίες σχετικά με το πρόγραμμα). Το ERC έχει ως στόχο την ανάδειξη τομήρων ιδεών, στοιχείο που θεωρείται κρίσιμο για την πρόοδο της επιστήμης. Η φιλοσοφία του ERC είναι να υποστηρίξει ιδέες που μπορούν να ανοίξουν νέους δρόμους και να εξηγήσουν νέους μηχανισμούς.

Η τελική επιλογή συχνά αφορά προτάσεις εξαιρετικά υψηλού επιπέδου, όπου μικρές διαφοροποιήσεις μπορούν να επηρεάσουν το αποτέλεσμα. Παρά ταύτα, η ποιότητα της επιστημονικής ιδέας και η σαφήνεια της παρουσίασης αποτελούν καθοριστικούς παράγοντες επιτυχίας. Για την Ελλάδα, η συμμετοχή σε τέτοιες διαδικασίες έχει ιδιαίτερη σημασία. Αναδεικνύει τη δυνατότητα της ελληνικής επιστημονικής κοινότητας να συμμετέχει ενεργά στα διεθνή κέντρα λήψης αποφάσεων και να συμβάλει στην αξιολόγηση ερευνητικών ιδεών παγκόσμιας εμβέλειας. Επιπλέον, υπογραμμίζει την ανάγκη περαιτέρω ενίσχυσης της κουλτούρας σχεδιασμού ερευνητικών προτάσεων με έμφαση στην καινοτομία και όχι μόνο στη διαχειριστική επάρκεια.

Ο κ. **Θάνος Δημόπουλος** είναι καθηγητής Θεραπευτικής - Ογκολογίας - Αιματολογίας, τ. πρύτανης ΕΚΠΑ, διευθυντής Θεραπευτικής Κλινικής, Νοσοκομείο «Αλεξάνδρα», Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ.